Lífskjararannsókn Hagstofunnar (SILC) 1. mars 2007

Spurningalisti 2007 með skýringum og leiðbeiningum til spyrla

Inngangur

ELR (**e**vrópska **l**ífskja**r**ararannsóknin) er rannsókn á lífsfkjörum Íslendinga.. Lífskjara-rannsóknir eru rannsóknir á **1.** hvernig háttað er lífskjörum fólks og **2.** hvernig þau dreifast.

1. Lífskjörum er skipt hér í eftirfarandi sjö flokka. **I.** Tekjur og hvernig þeirra er aflað. Þar koma til upplýsingar um stöðu heimilismanna 16 ára og eldir á vinnumarkaði og vinnutíma, lífeyris- og bótagreiðslur sem mótteknar eru og stuðningsgreiðslur frá öðrum heimilum. **II.** Húsnæði. Þar er leitað upplýsinga um stærð gerð og ástand húsnæðis, um hvort um eigið húsnæði er að ræða eða leiguhúsnæði og loks um húsnæðiskostnað. **III.** Eign varanlegs neysluvarnings (bifreiðar, heimilistæki o.s.frv.). **IV.** Gæsla og skólaganga barna með tilliti til möguleika foreldri / beggja foreldra til atvinnuþátttöku. **V.** Almennt sjálfsmat svaranda á heilbrigðisástandi sínu. **VI.** Mat svarenda á eigin útgjöldum og efnahagsstöðu. **VII.** Hver er menntun 16 ára og eldri á heimili.

Af þessum sjö flokkum taka aðeins tveir til huglægra þátta, þ.e. í þeim felst mat svaranda. Í hinum tilvikunum er um að ræða upplýsingar um staðreyndir. **Hér er ekki um að ræða lífsgilda- eða lífsskoðanarannsókn, heldur er verið að leita upplýsinga um stöðu svaranda og heimilis hans**.

2. Með dreifingu lífskjara er átt við að niðurstöður rannsókna af þessu tagi gefa möguleika á að skoða hvernig lífskjörum einstakra hópa bæði heimila og einstaklinga er háttað. Hvernig skiptast lífskjör eftir kyni, aldri, búsetu, starfstöðu o.s.frv.

Rannsóknir af þessu tagi veita upplýsingar um hvernig háttað er samspili annars vegar heimila og hins vegar vinnumarkaðar, menntakerfis og lífeyris- og bótakerfa.

Spurningalistinn

Spurningar í lífskjararannsókn þessari taka mið af því að hægt sé að senda gögn í stöðluðu formi til Hagstofu Evrópusambandsins í samræmi við samninga um Evrópska efnahagssvæðið. **Í öllum löndum Evrópska efnahgasvæðisins (EES) er verið að gera sambærilegar rannsóknir. Auðvelt verður því að bera saman niðurstöður milli landa**.

Úrtak

Úrtak könnunarinnar eru fjögur 1.000 manna tilviljanna úrtök úr þjóðskrá 16 ára og eldri sem búa á einkaheimilum. Af þessum 4.000 voru 3.000 spurðir árið áður og fá því færri spurningar.

Bannmerkingar

Rannsóknin nýtur heimildar Persónuverndar sem vísindarannsókn þannig að ekki þarf að taka tillit til bannmerkingar, hvorki í þjóðskrá né í símaskrá. **Engum er þó skylt að taka þátt**.

Kynningarbréf

Öllum væntanlegum þátttakendum er sent bréf og bæklingur nokkru áður en rannsóknin hefst þar sem tilgangur hennar er útskýrður og samvinnu þeirra er óskað

Spurningalisti með skýringum

FYRRI HLUTI – VALINN SVARANDI

Þ01) **Skráið hér hver viðmælandinn er: [Þ.sami]**

1 “ . . . . “ (nafn svaranda)

2 Annar svarar fyrir “ . . . . “Þ02

3 Túlkur aðstoðar “ . . . . “

4 Vill aðeins svara um heimilismenn.............Hm01

Ef annar svarar fyrir þann sem var valinn þá Þ02

Þ02) **Hvert er nafn þitt? [Þ.HverSvarar]**

1. ……………………..(nafn staðgengils svarandans)

VINNA Í SÍÐUSTU VIKU

Fyrst er spurt um stöðu þína í dag.

A01) **Varstu að vinna fyrir launum í síðustu sjö daga í eina klst. eða lengur? [A.Avinna]**

1 ☐ Já..A03

2 ☐ Nei A02

A02) **Varstu tímabundið fjarverandi frá vinnu í vikunni vegna veikinda, frídaga eða annarra hluta vegna? [A.Fjarvst]**

1 ☐ Já..A03

2 ☐ Nei A03

A03) **Líturðu aðallega á þig sem [A.Aðal]........**

1 ☐ Stafandi í fullu starfi...A08

2 ☐ Starfandi í hlutastarfi......................A08

3 ☐ Námsmann, eða á námssamningi....A08

4 ☐ Hættan að vinna vegna aldurs A08

5 ☐ Öryrkja eða fatlaðan A08

6 ☐ Heimavinnandi án launaðrar vinnu...A08

7 ☐ Í fæðingarorlofi A08

8 ☐ Atvinnulausan A08

9 ☐ Veikan eða tímabundið ófæran til vinnu A08

10 ☐ Annað...A08

Ef A01 = 2 og A02 = 2 þá I01 annars A08

A08) **Varstu í fleiri en einu starfi síðustu sjö daga eða ráðin í fleiri en eitt starf? [A.Astarf2]**

1 ☐ Já..A07

2 ☐ Nei A07

A07) **Í næstu spurningum ætla ég að spyrja þig um fasta vinnu.**

Með fastri vinnu er átt við starf sem þú hefur haft í að minnsta kosti 6 mánuði samfellt og unnið að minnsta kosti 15 klukkustundir á viku. Hvað varstu gamall / gömul þegar þú byrjaðir fyrst í fastri vinnu? [A.Agamall]

Aldur: ____________________

A09) **Hefur þú verið samfellt í fastri vinnu síðan þú byrjaðir í fastri vinnu eða hefur þú einhvern tíma tekið þér hlé eða verið án vinnu í ár eða lengri tíma? [Afjoldar]**

1 ☐ Hefur verið í fastri vinnu samfellt B00

2 ☐ Hefur þú tekið þér hlé í ár eða lengri tíma A10

A10) **Hversu mörg ár varstu í hléi eða án vinnu? [Afjoldar_hle]**

Fjöldi ára: ________

Síðasta vika	Með síðustu viku er átt við síðustu 7 daga frá deginum í dag þegar þú ert að tala við viðkomandi. Með launum er átt við hverskonar atvinnutekjur
Ekki vinna í A02	Ef viðkomandi er yfir höfuð ekki í vinnu getur hann ekki verið fjarverandi frá vinnu í spurningu A02 og þá er svarað nei þar. En ef hann er fjarverandi frá vinnunni sinni einhverra hluta vegna þá er svarað já þar.

“Líturðu aðallega á þig sem….” í A03	Hér á að koma fram <u>sjálfskilgreind</u> staða svaranda. Spyrjandi les upp / byrjar að lesa upp svar-möguleika og spyr nánar út í ef þarf.

STARFSLÝSING – AÐALSTARF

Ef svarandi var í könnun á síðasta ári og í starfi þá:

Síðast fengum við að vita að ynnir hjá < ---------- > sem < ----- ------- >

B00) **Ertu í þessu starfi? [B00]**

1 ☐ Já..D01
2 ☐ Nei B00b
3 ☐ Sama fyrirtæki, nýtt starf B00b
4 ☐ Sama starfi, nýtt fyrirtæk B00b
5 ☐ Sama en rangt síðast B00b
6 ☐ Annað starf en rangt síðast B00b

B00b) **Hvers vegna hættir þú sem < ---------- > hjá < ---------- >? [B01]**

1 ☐ Til að fá eða leita að betra starfi.......................... B01
2 ☐ Vegna loka tímabundinnar ráðningar...................B01
3 ☐ Var sagt upp starfi B01
4 ☐ Vegna sölu eða lokunar á eigin fyrirtæki B01
5 ☐ Vegna umönnunar barna eða annarra skyldmennB01
6 ☐ Hjónaband eða starf maka sem orsakaði flutnin...B01
7 ☐ Fór á eftirlaun…………………………………….....B01
8 ☐ Af öðrum ástæðum..B01

Nú ætla ég að spyrja nánar um það sem þú telur vera aðalstarf þitt.

B01) **Ertu launþegi eða sjálfstætt starfandi? [Bstatus]**

1 ☐ Launþegi B05
2 ☐ Sjálfstætt starfandi B02

3 ☐ Hvorugt.. B04

B04) **Hvorugt nánar? [BHvÁst]** ______________.......B05

B02) **Varstu með starfsmenn á launum í síðustu viku? [Bsjstrf]**

1 ☐ Já B03
2 ☐ Nei.. B05

B03) Hversu marga starfsmenn ertu með á launum? [BfjLaun]

Ef veit ekki í B03

B03b) Á hvaða bili er starfsmannafjöldinn? [BfjLaun_gisk]

1 ☐ 1-10 starfsmenn.. B05
2 ☐ 11-19 starfsmenn.................................. ....B05
3 ☐ 20-29 starfsmenn B05
4 ☐ 30-49 starfsmenn B05
5 ☐ 50-99 starfsmenn……………………………….. B05
6 ☐ 100-199 starfsmenn……………………………… .B05
7 ☐ 200-499 starfsmenn ………………………….....B05
8 ☐ 500 starfsmenn eða fleiri.....................................B05

B06) **Hjá hvaða fyrirtæki vinnur þú? [Bfirma]**

Nafn fyrirtækis: ______________________

Launþegi	Fær greitt frá öðrum aðila fyrir vinnu sína, hvort heldur sem er með launum eða fríðu. Gerviverktaki telst til launþega.
Sjálfstætt starfandi	Þeir sem reka fyrirtæki á eigin kennitölu eða í einkahlutafélagi sem þeir eða fjölskyldan þeirra eiga að mestu eða öllu leyti. Sömuleiðis þeir sem eiga í sameignarfélögum með öðrum, s.s. t.d. lögfræðingar á lögfræðistofu. Forstjórar í hlutafélögum (ath. ekki einkahlutafélag) teljast launþegar, þó svo þeir eigi allt eða meirihluta hlutafjár.
Aðalástæða	Margar ástæður geta átt við svaranda en spyrill á að reyna fá fram megin ástæðuna, það sem skipti mestu máli á sínum tíma.
Sagt upp starfi	Ástæður geta verið vegna þess að fyrirtæki/stofnun hættir, fækkar starfsmönnum, vegna fyrirtíma starfsloka, uppsagnar o.s.frv.
Sveitarfélag	Hér er átt við hvar viðkomandi vinnur en ekki hvar höfuðstöðvar fyrirtækisins eru. Dæmi: starfsmaður Landsbankans á Raufarhöfn vinnur á Raufarhöfn en ekki í Reykjavík þó höfuðstöðvar fyrirtækisins séu þar. Ef viðkomandi vinnur á mörgum stöðum ber að spyrja um bækistöð/aðalvinnustöð.
Nafn fyrirtækis	Einungis er spurt um nafn fyrirtækis til að auðvelda atvinnugreinaflokkunina og er nafnið ekki notað til annarra hluta.

STARFSLÝSING – AÐALSTARF, FRH.

B07) **Hver er starfsemi fyrirtækisins aðallega? [Biðja]**

____

B07b)Flettu upp viðeigandi kóða með því að ýta á BILSTÖNGINA

(Atvinnugreinakóti) [BAKóti]

Ef B01=launþegi þá B08

B08) **Hversu margir starfa á vinnustað þínum? [BFjStm1]** _____

Ef B08 = óþekkt þá B08b

B08b) **Á hvaða bili er starfsmannafjöldinn? [BFjStm2]**

1 ☐ 1 - 10 starfsmenn
2 ☐ 11 - 19 starfsmenn
3 ☐ 20 - 29 starfsmenn
4 ☐ 30 - 49 starfsmenn
5 ☐ 50 - 99 starfsmenn
6 ☐ 100 - 199 starfsmenn
7 ☐ 200 - 499 starfsmenn
8 ☐ 500 starfsmenn ofl.

B09) **Hvert er starfsheiti þitt? [Bstarf]**

____

B10) **Hver eru helstu verkefnin? [BstLys]**

____

Ef B01=1 og B08 ekki =1 þá sp. B11

B11) **Skipuleggur þú eða stjórnar verkum annarra starfsmanna? [Bvrkstj]**

1 ☐ Venjulega
2 ☐ Stundum
3 ☐ Aldrei

Starfsemi fyrirtækisins/ Atvinnugreina-flokkun	Ef um fleiri en einn vinnustað er að ræða skal miða við vinnustað svaranda. Vinnustaður er öll starfsemin á lóðinni, ekki bara deild viðkomandi. Dæmi: spyrill í þessari könnun nefnir starfsemi Hagstofunnar í heild sinni en ekki einungis könnunardeildar (þ.e. hagskýrslugerð). Sé fyrirtækið með fjölþætta starfsemi sem nær yfir margar atvinnugreinar, er miðað við rekstrareiningu. Dæmi: starfsmaður vinnur hjá Vífilfelli á Akureyri við bjórframleiðslu. Vífilfell rekur gosdrykkja-, bjór- og ávaxtasafaverksmiðju. Þar sem viðkomandi vinnur við bjórframleiðslu flokkast atvinnugreinin sem slík.
Fjöldi starfsmanna á vinnustað	Vinnustaður er allt fyrirtækið ef það er á einum stað annars skal miða við rekstrareininguna. Dæmi: Hagstofan var starfrækt í 2 húsum en á sama svæði og teljast því starfsmenn í báðum húsum til fjölda starfsmanna á vinnustað. Landsbanka starfsmaður á Raufarhöfn telur hins vegar fjölda starfsmanna í sínu útibúi.

Starfsheiti	Við starfaflokkun skiptir miklu máli að fá fram nákvæmt starfsheiti. Dæmi: umönnun aldraðra en ekki bara umönnun, kynningarfulltrúi en ekki bara fulltrúi, háseti á línubát en ekki bara sjómaður.
Helstu verkefni / Starfslýsing	Helstu verkefni í starfi eru grundvöllur starfaflokkunarinnar. Rafeindavirki getur sinnt mjög ólíkum störfum og starfsheitið eitt og sér dugar ekki til við starfaflokkunina. Helstu verkefni rafeindavirkja getur t.d. verið sala og ráðgjöf á tölvubúnaði til fyrirtækja og segir því starfsheitið eitt og sér takmarkaða sögu. Í sumum tilfellum getur starfsheiti verið mjög lýsandi eins t.d. sjúkrahúsprestur eða bensínafgreiðslumaður. Þá þarf ekki að spyrja frekar.
Stýra verkum annarra starfsmanna	Hér er átt við þá sem bera formlega ábyrgð á verkum annarra starfsmanna og skipuleggja verk þeirra. Stjórnun þarf þó ekki að vera eina verksvið viðkomandi, dæmi skipstjóri á línubát sinnir almennum störfum á bátnum samhliða stjórnun á mannskap og tækjum. Starfsheiti geta þó verið misvísandi. Dæmi: auglýsingastjóri sem ekki stýrir öðrum starfsmönnum innan fyrirtækisins ber ekki slíka ábyrgð.

RÁÐNINGARSAMBAND

C05) **Ertu ráðinn tímabundið? [Ctímbnd]**

1 ☐ Já D01
2 ☐ Nei D01

Tímabundin ráðning	Tímabundin ráðning á t.d. við um þá sem eru verkefnaráðnir. Ef ráðningasamningur er ekki með neinu ákvæði um að hann taki enda er hann ekki tímabundinn. Sumarstörf námsmanna eru oftast tímabundin.

VINNUTÍMI Í AÐALSTARFI

D01) **Hvað vinnur þú margar klukkustundir á viku að jafnaði í þínu aðalstarfi? [Dvenja]**

Til spyrla: Setja 0 ef vinnutími er mjög óreglulegur.

0 ☐ Óreglulegur vinnutími D01b
________ klst. venjulegur vinnutími G01
☐ Veit ekki D01c

D01b) **Hvað af eftirtöldu á við um þig? [Dflokk]**

1 ☐ Vaktavinna D01c
2 ☐ Íhlaupastarf/afleysingastarf D01c
4 ☐ Vinnutími sveigjanlegur D01c
5 ☐ Vinnutími mjög óreglulegur D01c
6 ☐ Ekkert af þessu D01c

D01c) **Getur þú sagt á hvaða bili meðalvinnutíminn er á viku? [Dítrek]**

1 ☐ 1-10.. D03
2 ☐ 11-20.. D03
3 ☐ 21-30.. D03
4 ☐ 31-34.. **D02**
5 ☐ 35-45.. D03
6 ☐ 46-50.. D03
7 ☐ 51-60.. D03
8 ☐ 61+... D03

Vinnutími	Með vinnutíma er átt við þann tíma sem fólk er í vinnunni, að meðtöldum kaffi- og yfirvinnutímum.
Vinnutími bænda	Gera verður skýran greinarmun á störfum vegna framleiðslunnar og annarra starfa. Matseld, umönnun barna og önnur heimilisstörf teljast ekki til vinnu. Til bústarfa teljast öll störf sem tengjast viðhaldi og nýtingu bústofns og jarðar, allt frá bókhaldi til mjalta og flórmoksturs.
Vinnutími sjómanna	Er sá tími sem þeir eru á vakt. Frívaktir teljast ekki til vinnutíma þó svo að þeir komist ekki burt af vinnustaðnum. Ath. að vinni þeir 6 + 6 tíma á sólarhring og með hafnarfrí 4 daga í mánuði þá er vinnutíminn 72 klst. á viku að jafnaði.

G09) **Hvað vinnur þú margar klukkustundir á viku að jafnaði í aukastarfi eða störfum? [Gsíðast]** ___________

Ef D01 + G09 < 35=1 þá sp. D02

Ef veit ekki eða "0" í G09

G10) **Getur þú sagt mér á hvaða bili meðalvinnutíminn er á viku? [Gítrek]**

1 ☐ 1-10.. D03
2 ☐ 11-20.. D03
3 ☐ 21-30.. D03
4 ☐ 31-34.. **D02**
5 ☐ 35-45.. D03
6 ☐ 46-50.. D03
7 ☐ 51-60.. D03
8 ☐ 61+... D03

Aukastarf	Ef um fleiri en eitt aukastarf er um að ræða skal velja aðalaukastarfið. Spurningin um vinnutíma í aukastarfi vísar hins vegar til heildarvinnutíma í öllum aukastörfum. Launað aukastarf nær líka yfir störf sem þar sem tekjurnar koma með öðrum hætti, t.d. rekstrarhagnaði. **Allar skilgreiningar að framan um aðalstarfið eiga hér við. Allar spurningarnar um vinnutíma í aukastarfi vísa til vinnutíma í síðustu viku.**

D02) **Nú vinnur þú minna en 35 stundir á viku, er þetta fullt starf? [Dfullt]**

Ef viðkomandi er í tveimur störfum er átt við vinnutímann samanlagðan í þeim báðum.

1 ☐ Já D02
2 ☐ Nei D01c

D01c) **Nú starfar þú ekki í fullu starfi, hver er ástæða þess? [Dskemur]**

Til spyrla: Ekki lesa upp svarkostina.

1 ☐ Er í námi eða þjálfun D02
2 ☐ Heilsufarið leyfir það ekki........................... D02
3 ☐ Meiri vinna býðst ekki D02
4 ☐ Vill ekki lengri vinnutíma............................ D02
5 ☐ Lítur á þennan vinnutíma sem fullt starf...... D02
6 ☐ Þarf að sinna heimilisstörfum D02
7 ☐ Aðrar ástæður D02

D02) **Ertu með bíl á vegum vinnuveitanda [í aðal eða aukastarfi]? [Dfyrt_bill]**

1 ☐ Já D03
2 ☐ Nei D03

D03) **Ef þú tekur saman þau fríðindi sem þú hefur vegna bílsins. Hversu mikils virði í peningum telur þú að afnot af bílnum og rekstarkostnaður hans, sem fyrirtækið greiðir, séu fyrir þig á mánuði? [Dfyrt_bill_fridindi]**

Upphæð: ________________________

Ef veit ekki í D03 þá D04 annars beint í D05

D04) **Eru fríðindi sem tengjast bílnum … [Dfyrt_bill_fridindiltrekun]**

1 ☐ Lægri en 10 þúsund krónur á mánuði D05
2 ☐ Lægri en 20 þúsund.................................. D05
3 ☐ Lægri en 30 þúsund D05
4 ☐ Lægri en 40 þúsund.................................. D05
5 ☐ Lægri en 50 þúsund D05
6 ☐ Lægri en 100 þúsund................................ D05
7 ☐ eða 100 þúsund krónur eða hærri.............. D05

D05) **Vinnutengd fríðindi nýtast starfsmanni en eru ekki beinar peningagreiðslur. Til dæmis frír eða niðurgreiddur matur, GSM sími eða símreikningar, tölva, ADSL tenging, vörur eða þjónusta sem starfsmenn fá á sérstökum kjörum.**

Ert þú með einhver vinnutengd fríðindi [í aðal eða aukastarfi]? [Dhlunnindi]

1 ☐ Já D06
2 ☐ Nei... G00

D06) **Ef þú hugsar um slík vinnutengd fríðindi, hversu mikils virði í peningum á mánuði telur þú að þau séu fyrir þig? [DhlunnindiPeninga]**

Upphæð: ________________________

Ef veit ekki í D06 þá D07 annars beint í G00

D07) **Eru vinnutengd fríðindi…. [DhlunnindiPeningaÍtreka]**

1 ☐ Lægri en 5 þúsund krónur á mánuði G00
2 ☐ Lægri en 10 þúsund.................................. G00
3 ☐ Lægri en 20 þúsund G00
4 ☐ Lægri en 50 þúsund.................................. G00
5 ☐ Lægri en 100 þúsund G00
6 ☐ eða 100 þúsund krónur eða hærri.............. G00

REYNSLA Á VINNUMARKAÐI

Ef skv. A03 ekki í starfi (þ.e >2) þá sp. I01 annars sp. o01. Ekki spurt ef svarandi í könnun á síðasta ári.

I01) Með fastri vinnu er átt við starf sem þú hefur haft í að minnsta kosti 6 mánuði samfellt og unnið að minnsta kosti 15 klukkustundir á viku.

Hefur þú einhvern tíman verið í fastri vinnu? [Ireynsla]

1 ☐ Já I01b
2 ☐ Nei K01

I01b) **Hvað varstu gamall/gömul þegar þú byrjaðir fyrst í fastri vinnu? [Igamall]**

Aldur: ________________ I01c

I01c) **Hversu mörg ár hefur þú samtals verið í fastri vinnu? [Ifjoldar]**

Fjöldi ára:
____________...I02

I02) **Hvaða ár varstu síðast í vinnu? [Iár]**_______…..I03

I03) **Í hvaða mánuði? [Imán]**____________

ef hætt í starfi í september eða síðar árið áður þá spurt:

I04) **Hvaða dag? [IDagur]** ________

I05) **Hver er aðalástæða þess að þú hættir í síðasta starfi? [Iástæða]**

1 ☐ Var sagt upp starfi / fyrirtæki hætti rekstri J00
2 ☐ Var í tímabundnu starfi, þ.m.t. sumarstarf J00
3 ☐ Vegna verkefnaskorts J00
4 ☐ Fór í skóla J00
5 ☐ Vegna fæðingarorlofs/meðgöngu J00
6 ☐ Til að sinna börnum eða fjölskydlumeðlimum J00
7 ☐ Fór á eftirlaun J00
8 ☐ Vegna eigin veikinda eða fötlunar/örorku J00
9 ☐ Annað J00

Ef svarandi var í könnun á síðasta ári og í starfi þá en hættur nú:
Fyrir ári síðan fengum við að vita að þú hefðir unnið hefði unnið hjá < ---------- > sem < ------------ > Var þetta síðast starf þitt?

J00) **Var þetta síðasta starf þitt? [J00]**

1 ☐ Já K01
2 ☐ Nei J01

J01) **Varstu launþegi eða sjálfstætt starfandi? [JStatus]**

1 ☐ Launþegi J01b
2 ☐ Sjálfstætt starfandi J01b
3 ☐ Hvorugt J03

J03) **Nú varstu hvorki launþegi né sjálfstætt starfandi, hver var vinnan þín þá? [JHvást]** ___ **Hvorugt nánar**........ J04

J02) **Varstu með starfsmenn á launum? [JSjstrf]**

1 ☐ Já J04
2 ☐ Nei J04

J01b) **Varstu í fastri vinnu eða ráðin(n) tímabundið? [Jtímbnd]**

1 ☐ Í fastri vinnu J02
2 ☐ Ráðin(n) tímabundið J02
3 Á ekki við.

J07) **Hvert var starfsheiti þitt, þ.e. nákvæmt starfsheiti**? **[JStarf]**

____

J08) **Hver voru helstu verkefnin? [JstLys] (kódast inn í Jskóti)**

____

K01) **Leitaðir þú að vinnu á síðustu fjórum vikum? [Kleita]**

1 ☐ Já K09
2 ☐ Nei K09

K09) **Gætir þú byrjað að vinna innan tveggja vikna? [Kbyrja]**

1 ☐ Já o01
2 ☐ Nei o01

Fyrri reynsla á vinnumarkaði	Hér má telja með vinnu í skólaleyfum og íhlaupastörf.
Síðasta starf	Allar skilgreiningar um starf hér að framan eiga við um síðasta starf.

SKÓLAGANGA OG MENNTUN

o01) **Varstu skráð/ur í skóla eða á námssamningi á síðustu 4 vikum? [Oskóli]**

1 ☐ Í skóla o02a
2 ☐ Á námssamningi..........o03a
3 ☐ Bæði í skóla og á samningi o02a
9 ☐ Hvorugt P01

o02a) **Í hvaða skóla og á hvaða sviði? [OsklHvað]**

____

Flettu upp viðeigandi kóða með því að ýta á BILSTÖNG

(Kóti skólai o02b)

o03a) **Í hvaða iðngrein varstu á námssamningi? [OnmsHvað]**

Flettu upp viðeigandi kóða með því að ýta á BILSTÖNGINA
(Kóti iðngreinar o03b)

Ef svarandi var í könnun á síðasta ári þá:

Fyrir ári síðan fengum við að vita að þú hefðir lokið < ---------- >

P00) **Hefurðu þú lokið prófi síðan þá? [P00]**

1 ☐ Já P03
2 ☐ Nei E02
3 ☐ Já, en rangt síðast P03
4 ☐ Nei, en rangt síðast P03

P01) **Hefurðu lokið námi eftir skyldunám? [Pskylda]**

Til spyrla: Átt er við það nám sem var skyldunám þegar viðkomandi var í skóla.

1 ☐ Já P03
2 ☐ Nei P02

P02) **Hvaða skólastigi hefurðu lokið? [Pbarna]**

1 ☐ < 12 ára. Engu eða yngra en 12 ára P08
2 ☐ 12-13 ára. Barnaskólapróf P08
3 ☐ 14-15 ára. Unglingapróf P08
4 ☐ 15-16 ára. Miðskólapróf / landsprófi P08
5 ☐ 15-16 ára. Grunnskólapróf P08
6 ☐ 16-17 ára. Gagnfræðapróf P08
7 ☐ 17+ ára. Amk ein önn í framhaldsskóla eða verknámi P08

P03) **Hvaða námi hefurðu lokið? [PFrhnám]**

1 ☐ Gagnfræðapróf........ P08
2 ☐ Framhaldsmenntun / **iðn-** og starfs-menntun (ekki á háskólastigi) P04
3 ☐ Stúdentspróf........ P07
4 ☐ Háskólamenntun P04
5 ☐ Önnur menntun P04

P04) **Í hvaða grein hefurðu lokið námi? [Phvað]**

Flettu upp viðeigandi kóða með því að ýta á BILSTÖN
(menntunarkóti P04b)

Ef P04=iðnmenntun þá P05

P05) **Hefurðu öðlast meistararéttindi? [Pmeist]**

1 ☐ Já P05b
2 ☐ Nei........ P07

P05b) **Laukstu námi úr meistaraskóla? [PMSKóli]**

1 ☐ Já P07
2 ☐ Nei P07

Þeir sem eru með próf á háskólastigi fá sp. P06

P06) **Hvaða prófgráðu hefurðu lokið? [Pgráða]**

1 ☐ Minna en BA eða sambæril. / án gráðu P07
2 ☐ Stutt hagnýtt nám úr háskóla P07
3 ☐ BA, BS, Bed eða sambærilegt P07
4 ☐ Kandidats- / embættisprófi P07
5 ☐ Masterspróf eða sambærilegt P07
6 ☐ Doktorspróf eða sambærilegt P07

P07) **Hvaða ár laukstu þessu námi? [Pár]**

____________________ E02

Ef veit ekki í P07

P07b) **En hvað heldurðu að þú hafir verið gamall/gömul? [Pár_gisk]**

Aldur: ____________________ Heil1

P08) **Hefurðu lokið starfstengdum námskeiðum sem voru 100 klukkustundir eða lengri? [PNámskð]**

1 ☐ Já P09
2 ☐ Nei........ E02

P09) **Hvaða námskeið? [Phvaða]**

____

Lokið nám	Hér er ekki verið að leita eftir núverandi/yfirstandandi námi heldur því námi sem **lokið** er, þ.e. námi sem lokið er með burtfararprófi. Ekki er átt við námskeið eða styttra nám utans hins formlega skólakerfis eins og í spurningum hér að framan um námskeið og ráðstefnur.
Lengri starfstengd námskeið	Hér er einkum átt við 100 klst. starfsréttindanámskeið eða til að undirbúnings fyrir starf.

STAÐA Á SÍÐASTA ÁRI

E02) **Nú ætla ég að spyrja þig um stöðu þína síðasta ár, janúar til desember 2006. Ég vil biðja þig um að nefna allt sem átti við um þig á síðasta ári, jafnvel þótt það hafi bara verið í stuttan tíma. Varstu.... [Aárið01-12]**

1 ☐ Í fullu starfi........ E02b
2 ☐ Í hlutastarfi........ E02b
3 ☐ Í fæðingarorlofi........ E02b
4 ☐ Atvinnulaus........ E02b
5 ☐ Í námi E02b

6 ☐ Lífeyrisþegi, elli- eða örorkulífeyrisþegi E02b
7 ☐ Heimavinnandi E02b
8 ☐ Veikur E02b
9 ☐ Annað E02b

E15) **Hvað var það? [Av45L] ....** _______________

E02c) **Hvaða mánuði árið 2006 varst þú í fullu starfi? [AMánuðir_fullt]**

1 ☐ Janúar .... E02?
2 ☐ Febrúar .... E02?
3 ☐ Mars .... E02?
4 ☐ Apríl .... E02?
5 ☐ Maí .... E02?
6 ☐ Júní .... E02?
7 ☐ Júlí .... E02?
8 ☐ Ágúst .... E02?
9 ☐ September .... E02?
10 ☐ Október .... E02?
11 ☐ Nóvember .... E02?
12 ☐ Desember E02

13 ☐ Allt árið E02?

E02d) **Hvaða mánuði árið 2006 varst þú í hlutastarfii? [AMánuðir_hluta]**

1 ☐ Janúar .... E02?
....
12 ☐ Desember .... E02?

E02e) **Hvaða mánuði árið 2006 varst þú í fæðingarorlofi? [AMánuðir_fæðingarorlof]**

1 ☐ Janúar .... E02?
....
12 ☐ Desember .... E02?

E02f) **Hvaða mánuði árið 2006 varst þú atvinnulaus? [AMánuðir_atvinnulaus]**

1 ☐ Janúar .... E02?
....
12 ☐ Desember .... E02?

E02g) **Hvaða mánuði árið 2006 varst þú í námi? [AMánuðir_námi]**

1 ☐ Janúar .... E02?
....
12 ☐ Desember .... E02?

E02k) **Hvaða mánuði árið 2006 varst þú lífeyrisþegi? [AMánuðir_lífeyrisþegi]**

1 ☐ Janúar .... E02?
....
12 ☐ Desember .... E02?

E02i) **Hvaða mánuði árið 2006 varst þú heimavinnandi? [AMánuðir_heimavinnandi]**

1 ☐ Janúar .... E02?
....
12 ☐ Desember .... E02?

E02j) **Hvaða mánuði árið 2006 varst þú veik(ur)? [AMánuðir_veikur]**

1 ☐ Janúar .... E02?
....
12 ☐ Desember .... E02?

E02k) **Hvaða mánuði árið 2006 varst þú að gera eitthvað annað? [AMánuðir_annad]**

1 ☐ Janúar L01
....
12 ☐ Desember L01

L01) **Fékkstu greiddan lífeyri á síðasta ári, það er frá janúar til desember, frá Tryggingarstofnun og / eða lífeyrissjóði? [Alífeyrir]**

1 ☐ Já L02
2 ☐ Nei A02

L02) **Hvort voru lífeyrisgreiðslurnar frá Tryggingarstofnun, lífeyrissjóði eða frá báðum stöðum? [Asjóður]**............

1 ☐ Trygginarstofnun L04
2 ☐ Lífeyrissjóði L03

L04) **Í hve marga mánuði fékkstu lífeyri frá Tryggingarstofnun? [ALSMán]**

__ MánuðirTR L05

L03) **Í hve marga mánuði fékkstu lífeyri frá lífeyrissjóði? [ATRMán]**

__ Mánuðir lífeyrissj L05

L05) **Hvaða lífeyrir er það? [Alíftegund]**

1 ☐ Endurhæfingarlífeyrir L07
2 ☐ Örorkustyrkur L07
3 ☐ Örorkulífeyrir L07
4 ☐ Makalífeyrir L07
5 ☐ Ellilífeyrir L07
6 ☐ Annað L06

L06) **Annað hvað? [AlífAnnað]**

Aðrar lífeyrisgr.:
_____________________......L07

L07) **Færð þú greiddan lífeyri úr séreignasjóði, það er sjóði sem geymir viðbótarlífeyrissparnað þinn? Séreignarlífeyrissjóður er sjóður sem fólk leggur í reglulega umfram lögbundin lífeyrissparnað. [Asérfa]**

1 ☐ Já L08
2 ☐ Nei L10

L08) **Hversu há er sú upphæð á mánuði? [AsérfaUpphæð]**

Upphæð_______________......................L09

Ef veit ekki í L08

L09) **En heldurðu að það sé minna en 5 þúsund, minna en 20 þúsund, minna en 50 þúsund, minna en 100 þúsund, minna en 200 þúsund, minna en 500 þúsind eða meira en 500 þúsund? [AsérfaUpphæð_gisk]**

1 ☐ Minna en 5 þúsund.....................................L10
2 ☐ Minna en 20 þúsund...................................L10
3 ☐ Minna en 50 þúsund...................................L10
4 ☐ Minna en 100 þúsund.................................L10
5 ☐ Minna en 200 þúsund.................................L10
6 ☐ Minna en 500 þúsund.................................L10
7 ☐ 500 þúsund eða meira................................L10

L10)) **Greiðir þú mánaðarlega í séreignarlífeyrissparnað, það er sjóð sem geymir viðbótarlífeyrissparnað þinn? [Asérlíf]**

1 ☐ Já L11
2 ☐ Nei.. A01

L11 **Hversu háa prósentu af launum þínum á mánuði greiðir þú í viðbótarlífeyrissparnað? [AsérlífPrósent]**

Skrá tölu: _________________
…………………L12

Ef veit ekki í L11

12) **Hversu há upphæð er það á mánuði? [AsérlífPrósent_gisk]**

Upphæð: __________ …..A01

Staða á síðasta ári	Athugið að viðkomandi getur verið í fullu starfi í 12 mánuði, hlutastarfi í 3 mánuði og þessvegna í tveim störfum í 3 mánuði líka. Einnig gæti hann hafa verið 6 mánuði í skóla líka.
Fullt starf - hlutastarf	Ef vefst fyrir svaranda að greina á milli, þá telst hann vera í fullu starfi ef vinnur 35 klst. eða meira á viku annars í hlutastarfi. Sama gildir ef í tveim eða fl. Störfum, þá samanlagður vinnutími.

HEILSA

Næst eru nokkrar spurningar um heilsufar þitt og not þín af heilbrigðisþjónustu

Heil1) **Almennt séð finnst þér þú vera við mjög góða, góða, sæmilega, slæma eða mjög slæma heilsu? [HV1]**

1 ☐ Mjög góða Heil3
2 ☐ Góða Heil3
3 ☐ Sæmilega Heil3
4 ☐ Slæma Heil3
5 ☐ Mjög slæma Heil3

Heil3) **Hefur þú, í sex mánuði samfleytt, eða lengur, átt við vanlíðan, veikindi, eftirköst eftir slys eða fötlun að stríða? [HV3]**

1 ☐ Já... Heil6a
2 ☐ Nei Heil6a

Heil4a) **Í sex mánuði samfleitt eða lengur, hefur heilsufar þitt hamlað eða takmarkað þig í daglegu lífi? [HV4a]**

1 ☐ Já... Heil4b
2 ☐ Nei Heil6a

Heil4b) **Myndir þú setja að þau hafi takmarkað þig að miklu leyti eða að nokkru leyti? [HV4b]**

1 ☐ Miklu leyti Heil6a
2 ☐ Nokkru leyti Heil6a

Heil6a) **Voru einhver tilvik á síðustu 12 mánuðum þar sem þú leitaðir ekki til tannlæknis þótt þú hafir þurft á því að halda? [HV6a]**

1 ☐ Já Heil6b
2 ☐ Nei..Heil5a

Heil6b) **Hver var aðalástæðan fyrir því að þú leitaðir ekki til tannlæknis? [HV6b]** [Ekki lesa upp svarkosti]

1 ☐ Hafði ekki ráð á því, of dýrt……….….…Heil5a
2 ☐ Biðlisti…………………………………………....Heil5a
3 ☐ Komst ekki frá vinnu eða börnum…….…..Heil5a
4 ☐ Of langt ferðalag / Vantar samgöngur …....Heil5a
5 ☐ Ótti við tannlækna ………………………...Heil5a
6 ☐ Vildi bíða og sjá hvort vandamálið lagaðist ekki af sjálfu sér ...……………………………….Heil5a
7 ☐ Vissi ekki um neinn tannlækni ……….….Heil5a
8 ☐ Aðrar ástæður ……………………………..Heil5a

Heil5a) **Voru einhver tilvik á síðustu 12 mánuðum þar sem þú leitaðir ekki til læknis, sérfræðings eða þess háttar þótt þú hafir þurft á því að halda? [HV5a]**

1 ☐ Já Heil5b
2 ☐ Nei X01

Heil5b) **Hver er aðal ástæðan fyrir því að þú leitaðir ekki til læknis eða sérfræðings? [HV5b]**

Ekki lesa upp svarkosti

1 ☐ Hafði ekki ráð á því, of dýrt X01
2 ☐ Biðlisti X01
3 ☐ Komst ekki frá vinnu eða börnum X01
4 ☐ Of langt ferðalag / Vantar samgöngur ……….X01
5 ☐ Ótti við lækna / spítala / rannsóknir eða meðferðir X01
6 ☐ Vildi bíða og sjá hvort vandamálið lagaðist ekki af sjálfu sér ……………………………………X01
7 ☐ Vissi ekki um góðan lækni eða sérfræðing ..X01
8 ☐ Aðrar ástæður …………………………………X01

"þurft að fara, en ekki farið"	Athugið að bæði í spurningu Heil5a) og Heil6a) er verið að spyrja um hvort **hafi þurft að fara** til læknis eða tannlæknis, **en ekki farið!**

ÍBÚAR Á HEIMILI

Þá er komið að spurningum um heimilið og heimilismenn.

X01) **Er (heimilisfang) ykkar rétta heimilisfang? [silc.Aðsetur]**

1 ☐ Já ....lokið
2 ☐ Nei X04

X04) **Hvert er nýja heimilisfangið? [silc.Gata]**

Gata og húsnúmer ________________________

X02) **Í hvaða sveitarfélagi ? [silc.Nýsveit]**

____

Sláðu inn leitartexta

X03 Flettu upp viðeigandi kóða með því að ýta á

BILSTÖNG **[silc.SvfKóti]**

Hm01) **Hversu margir eru á heimili þínu að þér meðtöldum / talinni [HeimFj]**

Ef skráð er "0" í fjöldi á heimili

Hm02) **Hvers konar stofnun? [HeimTeg]**

1 ☐ Heimavist Hm04
2 ☐ Sjúkrahús Hm04
3 ☐ Hæli eða sambýli Hm04
4 ☐ Klaustur...Hm04
5 ☐ Sjúkrahús Hm04
6 ☐ Verbúð eða vinnubúðir Hm04
7 ☐ Annað (t.d. fangelsi og gistiheimili)...................Hm04

Listi með nöfnum forskráðra birtist:

SPYRILL!!! Merktu bara við þá sem búa EKKI á heimilinu – Engar breytingar ENTER

Hm04) **Er einhver eftirfarandi ekki á heimilinu? [HMskrá] [Brottfluttur]**

_________ sett inn númer þeirra einstaklinga sem ekki eru á heimilinu.

Hm041) **Flutti [nafn brottflutts] til útlanda, á annað heimili innanlands, á stofnun, eða eitthvert annað? [HMHvertFluttur]**

1 ☐ Til útlanda Hm043
2 ☐ Á annað heimili innanlands Hm043
3 ☐ Á stofnun eða sambýli Hm043
4 ☐ Annað Hm042

Hm042) **Annað, hvert? [HMHvertAnnað]**

Tilgreinið: __________

Hm043) **Í hvaða mánuði flutti hann/hún af heimilinu? [HmBrottmán]**

1 ☐ Janúar Hm044
....
12 ☐ Desember Hm044

Ef veit ekki í Hm043 þá Hm043b

Hm043b) **En ef þú ættir að segja þína bestu ágiskun. Í hvaða mánuði heldur þú að hann/hún hafi flutt?**

[HMBrottmánGisk]

1 ☐ Janúar Hm044
....
12 ☐ Desember Hm044

Hm044) **Hvaða ár flutti [nafn] af heimilinu? [HMBrottár]**

Skráið hvaða ár heimilismaður flutti: _____________

Hm045) **Var hann/hún í vinnu, atvinnulaus, á eftirlaunum eða eitthvað annað? [HmBrottstarf]**

1 ☐ Í vinnu Hm046
2 ☐ Atvinnulaus Hm046
3 ☐ Á eftirlaunum Hm046
4 ☐ Í námi Hm046
5 ☐ Annað Hm045b

Hm045b) **Annað, hvað? [HmBrottStarfAnnað]** _______________

Hm17) **Hver er hjúskaparstaða þín / hans/ hennar? [HjúSvar]**

1 ☐ Hefur ekki kvænst / gifst
2 ☐ Kvæntur / giftur
3 ☐ Í staðfestri samvist
4 ☐ Í skráðri sambúð
5 ☐ Í óskráðri sambúð
6 ☐ Fráskilinn / in
7 ☐ Ekkill / ekkja

Forskráðir listi (og aðrir á heimili ef fleiri)**:**

Hm09) **Nú ætla ég að fá hjá þér upplýsingar um þá sem búa á heimilinu. Ef við byrjum á þeim elsta og endum á þeim yngsta.**

Hvað heitir hann / hún? [Nafn]

Ýttu á enter til að byrja.

Ef nöfn eru forskráð, spyrja þá: Er þetta rétt nafn? Ef svo er hlaupið þá yfir útfyllta reiti, en spyrjið við þá sem eru óútfylltir.

☐ Heimilismaður nr. Hm10

Hm10) **Hvert er kyn hans / hennar? [Kyn]**

1 ☐ Karl.. Hm11
2 ☐ Kona... Hm11

Hm11) **Hvaða ár er hann / hún fædd? [FæðÁr]**

"veit ekki" (ctrl-V)... Hm13
☐ fæðingarár.. Hm14

Á heimili	Til heimilis teljast allir þeir sem búa undir sama þaki og hafa sameiginlegt heimilishald. Einstaklingar sem dveljast tímabundið annars staðar og snúa aftur til heimilisins að dvöl lokinni teljast einnig til heimilisins. Til dæmis, börn í heimavistarskólum, sjómenn, þeir sem eru á sjúkrahúsi eða í fangelsi og þeir sem vinna langdvölum í burtu t.d. í Kárahnjúkum
Gata og húsnúmer	Skráið nákvæmt götuheiti og íbúðarnúmer ef í fjölbýli. Þessar upplýsingar verða notaðar til að reikna út fasteignagjöldin.

Fyrst er farið er yfir lista forskráðra á heimili sem birtist eins og sýnt er í dæminu hér fyrir neðan. Ef einstaklingur er á heimili er spurt um tengsl hans við svaranda (Hm14) og ef hann er 16 ára eða eldri er spurt um hjúskaparstöðu (Hm15). Ef í hjúskap/sambúð er spurt um nr. maka (pk_maki) og ef á foreldri/foreldar á heimili þá nr. þeirra (pk_modir pk_fadir) **Ef** í svari við spurningu um **fjölda á heimili** (Hm01) **er hærri tala** en nemur þeirri sem eru forskráðir samkvæmt Þjóðskrá (eða eftir leiðréttingu svaranda á forskráðum) er farið á Hm09 annars Hm16. Sbr. mynd hér fyrir neðan. Einstaklingar 2 til 6 eru forskráðir, en sá 7 er "nýr" og bæta þarf inn upplýsingum um hann, spurningar Hm09 til Hm15 hér aftan við.

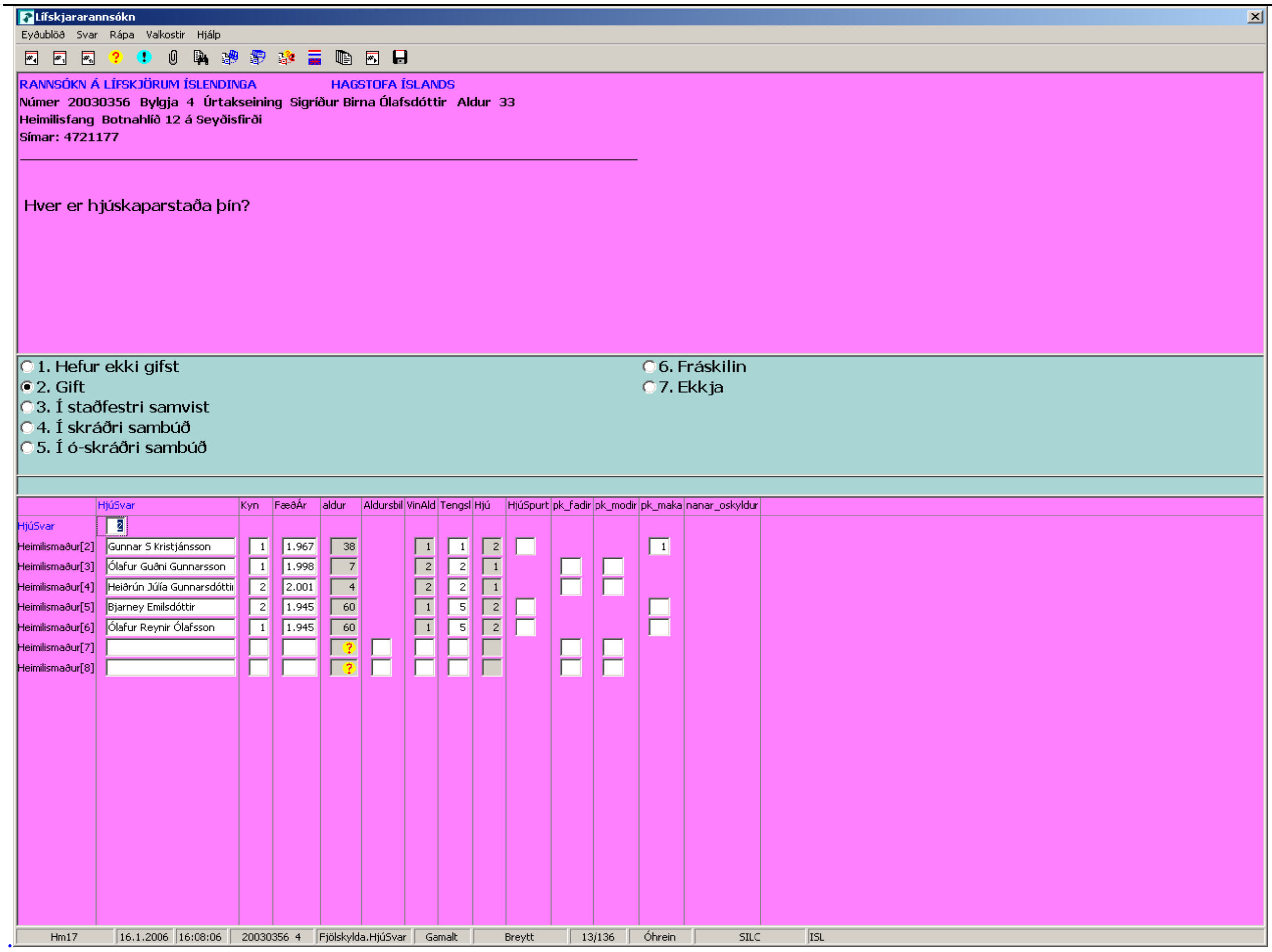
Lífskjararannsókn
Eyðublöð Svar Rápa Valkostir Hjálp
RANNSÓKN Á LÍFSKJÖRUM ÍSLENDINGA
HAGSTOFA ÍSLANDS
Númer 20030356 Bylgja 4 Úrtakseining Sigríður Birna Ólafsdóttir Aldur 33
Heimilisfang Botnahlíð 12 á Seyðisfirði
Símar: 4721177
Hver er hjúskaparstaða þín?
1. Hefur ekki gifst
2. Gift
3. Í staðfestri samvist
4. Í skráðri sambúð
5. Í ó-skráðri sambúð
6. Fráskilin
7. Ekkja
HjúSvar Kyn FæðÁr aldur Aldursbil VinAld Tengsl Hjú HjúSpurt pk_fadir pk_modir pk_maka nanar_oskyldur
HjúSvar 2
Heimilismaður[2] Gunnar S Kristjánsson 1 1.967 38 1 1 2 1
Heimilismaður[3] Ólafur Guðni Gunnarsson 1 1.998 7 2 2 1
Heimilismaður[4] Heiðrún Júlía Gunnarsdótti 2 2.001 4 2 2 1
Heimilismaður[5] Bjarney Emilsdóttir 2 1.945 60 1 5 2
Heimilismaður[6] Ólafur Reynir Ólafsson 1 1.945 60 1 5 2
Heimilismaður[7]
Heimilismaður[8]
Hm17 16.1.2006 16:08:06 20030356 4 Fjölskylda.HjúSvar Gamalt Breytt 13/136 Óhrein SILC ISL

ÍBÚAR Á HEIMILI, FRH.

Hm11a) **Á hvaða aldursbili er hann/hún ? [Aldursbil]**

1	☐	0-5 ára	Hm14
2	☐	6-12 ára	Hm14
3	☐	13-15 ára	Hm14
4	☐	16-19 ára	Hm14
5	☐	20-24 ára	Hm14
6	☐	25-29 ára	Hm14
7	☐	30-34 ára	Hm14
8	☐	35-39 ára	Hm14
9	☐	40-44 ára	Hm14
10	☐	45-49 ára	Hm14
11	☐	50-54 ára	Hm14
12	☐	55-59 ára	Hm14
13	☐	60-66 ára	Hm14
14	☐	67-79 ára	Hm14
15	☐	80 ára og eldri	Hm14

Hm14) **Tengsl heimilismanna tekin úr þjóðskrá [bara spurt fyrir þá sem koma nýir inn]? [Tengsl]**

1	☐	Maki	Hm15
2	☐	Barn (svaranda og/eða maka)	Hm15
3	☐	Systkini	Hm15
4	☐	Systkinabarn	Hm15
5	☐	Foreldri	Hm15
6	☐	Afi / amma	Hm15
7	☐	Ten♦gdaforeldri	Hm15
8	☐	Tengdabarn	Hm15
9	☐	Mágur / mágkona	Hm15
10	☐	Barnabarn	Hm15
11	☐	Annar ættingi	Hm15
12	☐	Óskyldur	Hm15

Hm14b) **Er þessi heimilismaður í hjúskap eða sambúð með einhverjum á heimilinu? [nanar_oskyldur]**

Ef já, þá þarf að bakka og laga merkingu í viðeigandi spurningu.

Hm15) **Hver er hjúskaparstaða hans / hennar? [Hjú]**

1	☐	Hefur ekki kvænst / gifst	Hm09
2	☐	Kvæntur / giftur	pk_maka
3	☐	Í staðfestri samvist	pk_maka
4	☐	Í skráðri óvígðri sambúð	pk_maka
5	☐	Í óskráðri óvígðri sambúð	pk_maka
6	☐	Fráskilinn / in	Hm09
7	☐	Ekkill / ekkja	Hm09

Hm16a) Ef 24 ára eða yngri:

Hver er móðirin? –

Til spyrla: Ef hún er á heimilinu þá skráið númer heimiilismanns. Ef hún er ekki á heimilinu, skráið þá núll. TAKA AF LÆSINGU Á REIT Í SAMRÆMI VIÐ ÞAÐ! [**[pk_modir]**

Nafn móður: ______

Hm16b) Ef 24 ára eða yngri:

Hver er faðirinn? –

Til spyrla: Ef hann er á heimilinu þá skráið númer heimiilismanns. Ef hann er ekki á heimilinu, skráið þá núll. TAKA AF LÆSINGU Á REIT Í SAMRÆMI VIÐ ÞAÐ! **[pk_fadir]**

Nafn föður: ______

ef 16 ára eða eldri:

Hm16c) **Hver er makinn?**

Ef hann er á heimilinu þá skráið númer heimiilismanns **[pk_maka}**

Nafn maka: _______

Fyrir þá sem eru nýir á heimilinu frá síðustu könnun.

Hm046) **Í hvaða mánuði flutti hann/hún inn á heimilið? [HmNýrMánuður]**

1	☐	Janúar	Hm047
....			
12	☐	Desember	Hm047

Ef veit ekki í Hm046 þá 046b

Hm046b) **En ef þú ættir að segja þína bestu ágiskun. Í hvaða mánuði heldur þú að hann/hún hafi flutt inn á heimilið? [HmNýrMánuðurGisk]**

1	☐	Janúar	Hm047
....			
12	☐	Desember	Hm047

Hm047) **Hvaða ár? [HmNýrár]**

Skráið ár: _________

Hm16) **Er einhver heimilismanna tímabundið að heiman? [Að_Heiman]**

Þá er átt við lengri dvöl utan heimilis.

1 heimNafn[2]
2 heimNafn[3]
o.s.frv.

Að heiman	Einstaklingar sem dveljast tímabundið annars staðar og snúa aftur til heimilisins að dvöl lokinni teljast einnig til heimilisins. Til dæmis, börn í heimavistarskólum, sjómenn, þeir sem eru á

	sjúkrahúsi eða í fangelsi og þeir sem vinna langdvölum í burtu t.d. í Kárahnjúkum
Tengsl	Með **barni** er bæði átt við eigin börn og börn maka. Með **foreldri** er átt við bæði blóðforeldra og stjúpforeldra. Ef **svili / svilkona** þá fært á **mágur / mágkona.**
Hjúskaparstaða	Hér er um lagalega skigreiningu að ræða nema þegar um óvígða sambúð er að ræða. Ef sambúðin er skráð hjá Hagstofu Íslands/Þjóðskrá er um skráða sambúð að ræða, annars óskráða.

SÍÐARI HLUTI - HEIMILISSVARANDI

HVER SVARAR

Ef svarandi er yngri en 26 ára og foreldri/foreldrar á heimili þá spurt 1a) annars farið á HK0).

1a) **Nú er komið að þeim hluta rannsóknarinnar sem snýr að húsnæði og heimilisrekstri. Treystir þú þér til að svara þeim spurningum eða viltu ná í forráðamann eða einhvern sem þekkir heimilisaðstæður betur en þú? [HeimSv]**

1 ☐ Treystir sér til að svara og viðtal heldur áfram HK0
2 ☐ Annar svarandi er ekki við .... Viðtalsbókun
3 ☐ Nær í annan svaranda og viðtal heldur áfram 3

3) **Góða kvöldið / Góðan dag. Ég heiti ------ og hringi frá Hagstofu Íslands vegna rannsóknar á Lífskjörum íslendinga. [. nafn .] lenti í úrtaki og fékk sent bréf fyrir skömmu þar sem þessi rannsókn er kynnt.**

(Ef viðmælandi þinn hefur ekki séð bréfið útskýrðu þá rannsóknina í stuttu máli og fáðu hann til að svara rest.)

[. nafn .]. er búin að svara spurningunum sem snúa að henni/honum en eftir stendur að svara spurningum um húsnæði, rekstur heimilisins og störf annara á heimilinu. Getur þú svarað þeim spurningum? [Ávarp1]

1 ☐ Já 1ac
2 ☐ Nei 1a

1ac) **Hvað heitir þú? [NýttNafn]**

1 listi með nöfnum heimilismanna og nr.
2 - " -, o.s.frv. , ... HK1

Viðtals bókun	Farið nú í viðtalsbókun og bókið hentugan tíma fyrir seinna viðtalið? Spyrjið hvenær líklegast sé að ná í annan svaranda og nafn hans. Skráið nafnið nýs svaranda í viðtalsbókunina.

HÚSNÆÐI, UMHVERFI OG HÚSNÆÐISKOSTNAÐUR

Ef svarandi var í könnun á síðasta ári kemur hér:
Halda eiginleikum m.t.t. leiðarstjórnunar

H20) **Í hvernig húsnæði býrðu / búið þið? [HK1a]**

1 ☐ Einbýlishúsi H21
2 ☐ Raðhúsi eða parhúsi H22
3 ☐ 2-5 íbúða húsi H23
4 ☐ Fjölbýlishúsi H24
5 ☐ Annars konar H25

H21) **Í hvernig einbýli? [Einbýli]**

1 ☐ Einbýlishús, aðalíbúð H27
2 ☐ Einbýlishús, aukaíbúð (kjallari o.s.frv) H27
3 ☐ Í herbergi eða hluta af óskiptri íbúð í einbýlishúsi H27

H22) **Í hvernig raðhúsi? [Raðhús]**

1 ☐ Raðhús/parhús, aðalíbúð H27
2 ☐ Raðhús/parhús, aukaíbúð (kjallari o.s.frv). H27
3 ☐ Í herbergi eða hluta af óskiptri íbúð í raðhúsi H27

H23) **Býrðu í íbúð eða herbergi? [Tveggja_til_fimm]**

1 ☐ íbúð í 2-5 íbúða hús, ... H27
2 ☐ Í herbergi eða hluta af óskiptri íbúð í 2-5 íbúða húsi H27

H24) **Í hvernig fjölbýli? [Fjölbýli]**

1 ☐ Fjölbýlishús, með 6 eða fleiri íbúðum H27
2 ☐ Í herbergi eða hluta af óskiptri íbúð í fjölbýlishúsi H27

H25) **Hvers konar húsnæði er það? [Hk1aa]**

Önnur tegund húsnæðis:____________________ H27

H26) **Eru íbúðir í húsinu 10 eða fleiri? [HK1b]**

1 ☐ Færri en 10 .... H27
2 ☐ 10 eða fleiri H27

H28) **Fylgir bílskúr með húsnæðinu? [HK2]**

1 ☐ Já H29
2 ☐ Nei H29

H29) **Hversu stórt er húsnæðið í fermetrum (með bílskúr)? [HK2a]**

1 ☐ Já H30
2 ☐ Nei H30

H27) **Hve mörg herbergi eru í húsnæðinu? [HK2b]**

Fjöldi herbergja:________

1 ☐ Já H31
2 ☐ Nei H31

ef H20 = 5, H21 eða H22 = 3, H233 eða H244 = 2 þá H30 annars => H32.

H30) **Fylgir íbúðinni/herberginu salerni sem aðeins þú/þið hefur/hafið aðgang að? [HK3a]**

H31) **Er baðkar eða sturta í húsnæðinu? [HK3d]**

1 ☐ Já H41
2 ☐ Nei H41

Fjöldi herbergja í íbúð	Hér er átt við fjölda svefnherbergja og stofa sem eru 4 fermetrar að stærð eða stærri. Telja á með herbergi í kjallara og risi ef þau eru notuð sem vistarverur heimilisins. Ekki skal telja með eldhús, baðherbergi, salerni, anddyri, þvottaherbergi, geymslur eða bílskúr.

HÚSNÆÐI, UMHVERFI OG HÚSNÆÐISKOSTNAÐUR FRH.

H41) **Er húsnæðið ykkar eigið húsnæði, leiguhúsnæði, endurgjaldslaust eða frítt húsnæði? [HK5a]**

1 ☐ Eigið húsnæði H41c
2 ☐ Leiguhúsnæði...H41b
3 ☐ Endurgjaldslaust eða frítt húsnæði H47

H41b) **Borgið þið fullt verð fyrir leiguna eða er afsláttur veittur eða hún niðurgreidd á einhvern hátt, til dæmis af opinberum aðilum, vinnuveitendum eða ættingjum? [HK5a_leiga]**

1 ☐ Borga fullt verð H47
2 ☐ Niðurgreidd leiga H47

H41c) **Var húsnæðið keypt tilbúið eða byggðuð þið það sjálf? [HK5b]**

1 ☐ Keypt tilbúið... H42
2 ☐ Byggðum sjálf... H42

H42) **Hvaða ár var húsnæðið keypt? [HK5ba]**

Ef svarandi segist hafa byggt húsið þá skráið árið sem húsið var byggt

Kaupár:_____________ H43

H43) **Hver eða hverjir eru skráðir eigendur húsnæðisins? [HK5ca]**

1 ☐ [nafn] heimilismaður 1 .... H45
2 ☐ [nafn] heimilismaður 2 o.s.frv. H45
16 ☐ Annar eigandi H44

H44) **Hvað heitir sá sem er skráður eigandi að húsnæðinu? [HK5cX]**

Annar eigandi:_____________ H45

H46) **Borgið þið af húsnæðislánum, það er veðlánum eða öðrum lánum til húsnæðiskaupa? [HK10]**

Veðlán eru þau lán sem koma fram á veðbókarvottorði. Lán hjá Íbúðalánasjóði, Byggingarsjóði og öllum lífeyrissjóðum eru alltaf veðlán. Stærri lán í bönkum eru lang oftast veðlán. Ekki skiptir máli hvort veðlán sé á eign viðmælanda eða hvort hann hafi fengið lánað veð hjá vinum eða ættingjum.

1 ☐ Já H56
2 ☐ Nei H56

H47) **Hvaða ár var húsnæðið tekið á leigu? [HK5Bb]**

Leiguár:_____________ H48

H48) **Hver eða hverjir eru skráðir leigutakar húsnæðisins? [HK5cb]**

1 ☐ [nafn] heimilismaður 1 .... H50
2 ☐ [nafn] heimilismaður 2 o.s.frv.................. H50
16 ☐ Annar leigutaki.. H49

H49) **Hvað heitir sá sem er skráður leigutaki að húsnæðinu? [HK5cbX]**

Annar leigutkaki:_____________........................ H50

H50) **Hvers konar eigandi er að húsnæðinu? [HK6a] Ekki lesa upp svarmöguleikana.**

1 ☐ Ríkisstofnun H51
2 ☐ Sveitarfélag H51
3 ☐ Stúdentagarðar... H51
4 ☐ Öryrkjabandalagið H51
5 ☐ Búsetufélag (kaupleiguíbúð) H51
6 ☐ Búmenn H51
7 ☐ Skyldmenni / eða vinafólk.......................... H51
8 ☐ Einkaaðili, óskyldur heimilismönnum H51
9 ☐ Vinnuveitandi þó ekki ríki eða sveitarfélag... H51
10 ☐ Annar H50b

H50b) **Hvaða eigandi er það? [HK6aa]**

H51) **Hversu mikið var greitt í húsaleigu fyrir síðasta mánuð? [HK6d]**

Húsaleiga:__________________.......................... H51b

H51b) **Er það… [HK6d1]**

1 ☐ minna en 30 þúsund.................................. H52
2 ☐ minna en 50 þúsund.................................. H52
3 ☐ minna en 70 þúdund.................................. H52
4 ☐ minna en 90 þúsund.................................. H52

5 ☐ minna en 110 þúsund H52
6 ☐ 110 þúsund eða hærra H52

H52) **Fékk einhver heimilismanna húsaleigubætur? [HK6f]**

1 ☐ Já H53
2 ☐ Nei H55

H53) **Hve mikið fenguð þið samtals í húsaleigubætur á mánuði? [HK6fa]**

Húsaleigubætur:___________________ H55
? "veit ekki" (ctrl-v) H54

Ár húsnæði keypt, tekið á leigu	Ef allir heimilismenn hafa ekki búið í húsnæðinu frá "upphafi", skal miða við það ár sem sá er lengst hefur búið í húsnæðinu keypti eða tók á leigu.
Veðlán	Veðlán eru þau lán sem koma fram á veðbókarvottorði. Lán hjá Íbúðalánasjóði, Byggingarsjóði og öllum lífeyrissjóðum eru alltaf veðlán. Stærri lán í bönkum eru lang oftast veðlán. Ekki skiptir máli hvort veðlán sé á eign viðmælanda eða hvort hann hafi fengið lánað veð hjá vinum eða ættingjum.
Frí húsaleiga	Ef húsaleiga er frí þá skráið þá 0 í reitinn
Húsaleigubætur til leigusala	Viðkomandi svaraði að hann vissi ekki hverjar húsaleigubæturnar eru og þá gæti það verið vegna þess að húsaleigubæturnar fara beint til leigusalans. Því spurt um það.

HÚSNÆÐI, UMHVERFI OG HÚSNÆÐISKOSTNAÐUR FRH.

H55) **Er eitthvað af eftirfarandi innifalið í húsaleigunni? [HK7a]**

1 ☐ Hiti í sameign H56
2 ☐ Hiti í íbúð H56
3 ☐ Rafmagn í sameign H56
4 ☐ Rafmagn í íbúð H56
5 ☐ Þrif í sameign H56
6 ☐ Hússjóður H58
7 ☐ Annað H56
8 ☐ Ekkert af þessu H56

ef H20 = 1 (býr í einbílishúsi) => H60 annars => H56

H56) **Hve mikið var greitt í hússjóð eða bílskúrssjóð í síðasta mánuði? [HK7b]**

Hússjóður:___________________ H57
ef ekkert greitt skráið: __0__ H58

H57) **Er eitthvað af eftirfarandi innifalið í hússjóði? [HK7c]**

1 ☐ Hiti í sameign H58
2 ☐ Hiti í íbúð H58
3 ☐ Rafmagn í sameign H58
4 ☐ Rafmagn í íbúð H58
5 ☐ Þrif í sameign H58
6 ☐ Viðhald H58
7 ☐ Húseigendatrygging.................................. H58
8 ☐ Rekstur bílskúra H58
9 ☐ Annað H58
10 ☐ Ekkert af þessu H58

H58) **Fyrir utan það sem greitt var í hússjóð, hversu mikið var greitt í framkvæmdasjóð í síðasta mánuði? [HK8d]**

Ef framkvæmdasjóður var inn í hússjóðnum sem var gefinn upp áðan, þá skal skrá 0.

Framkvæmdasjóður:___________________ H60

H59) **Hversu miklu hefur verið varið í viðhald og endurbætur á síðustu 12 mánuðum fyrir utan það sem greitt var úr hússjóði eða framkvæmdasjóði? [HK8e]**

"Viðhaldssjóður":___________________ H46

H60) **Hvernig er húsnæðið hitað upp? [HK9a]**

Hitaveita er þar sem heitu vatni er dælt upp úr jörðinni og notað til hitunar á húsum. Rafmagnshitun er þar sem kalt vatn er hitað upp með rafmagni til húshitunar.

1 ☐ Hitaveita / fjarvarmveita H61
2 ☐ Rafmagnshitun H61
3 ☐ Olíukynding H61
4 ☐ Annars konar húshitun............................... H61

ef H41 = 2 eða 3 (leigjandi) og H55 eða H57 = 2 (húsitun er innifalin í leigu eða hússjóði) þá H62 annars H61

H61) **Hver er fjárhæð síðasta reiknings vegna húshitunar? [HK9b]**

Kynding:___________________ H62

ef H41 = 2 eða 3 (leigjandi) og og H55j eða H57 = 4 (rafmagn í íbúð er innifalið í leigu eða hússjóði) þá H63 annars H62

H62) **Hver er fjárhæð síðasta rafmagnsreiknings? [HK9c]**

Rafmagnsreikningur:___________________ H63

H63) **Er kostnaður við rekstur húsnæðisins þung, nokkur eða engin fjárhagsleg byrði? [HK11]**

1 ☐ Þung byrði
2 ☐ Nokkur byrði
3 ☐ Engin byrði

ef H41 = 1 (eigandi) þá H64 annars H70

H64) **Hvað telur þú að myndi vera greitt í leigu fyrir húsnæði eins og þitt á almennum markaði? [HK12]**

Leigumat:__________________ H70

? "veit ekki" (ctrl-v) H70

H65) **En ef þú ættir að giska? [HK12_gisk]**

H70) **Áttu í vandræðum með leka, raka eða fúa í húsnæði þínu? [HK4aa]**

1 ☐ Já H71
2 ☐ Nei H71

H71) **Áttu í vandræðum með að halda nægilegum hita í húsnæðinu þínu? [Hk4ac]**

1 ☐ Já H72
2 ☐ Nei H72

H72) **Hvernig er dagsbirtan í húsnæðinu á björtum degi. Er hún góð, viðunandi eða og lítil? [HK4b]**

1 ☐ Góð H73
2 ☐ Viðunandi H73
3 ☐ Of lítil H73

H73) **Verður þú fyrir óþægindum í húsnæðinu vegna hávaða, t.d. frá nágrönnum, umferð, skemmti stöðum eða einhverri starfsemi? [HK4c]**

1 ☐ Já H74
2 ☐ Nei H75

H75) **En vegna mengunar til dæmis ryks, reyks eða ólyktar frá umferð eða atvinnustarfsemi? [HK4c2a]**

1 ☐ Já H76
2 ☐ Nei H77

H77) **En vegna skemmdarverka, ofbeldis eða ólöglegrar starfsemi af einhverju tagi í nágrenninu? [HK4c3a]**

1 ☐ Já H78
2 ☐ Nei H151

Viðhald og endurbætur	Þetta er **fyrir utan** hússjóð eða framkvæmdasjóð. Athugið að hér er átt við 12 mánaða tímabil, þ.e. síðustu 12 mánuði.

VIÐHENGI 2007: HÚSNÆÐISAÐSTÆÐUR

Ef svarandi er 25 til 65 ára þá spurt FA1) annars farið á HS1).

HE1) **Telur þú að húsnæði þitt sé nægjanlega rúmgott fyrir þá sem þar búa? [HE1]**

1 ☐ Já HE2
2 ☐ Nei HE2

HE2) **Telur þú ástand rafmagns í húsnæði þínu, það er rafmagnstöflu, raflagna og tengja sé viðunandi? [HE2]**

1 ☐ Já HE3
2 ☐ Nei HE3

HE3) **En ástand pípulagna, vatnslagna, skolplagna og krana? [HE3]**

1 ☐ Já HE3
2 ☐ Nei HE3

HE4) **Hitun – er til í silcinu HK9a – þarf aðeins að skoða hvernig er hægt að fylla í 1 eða 2 fyrir Eurostat**

HE5) **Finnst þér hitastigið í húsnæði þínu viðunandi á veturna? [HE5]**

1 ☐ Já HE6
2 ☐ Nei HE6

HE6) **Er loftkæling á heimilinu? [HE6]**

1 ☐ Já HE7
2 ☐ Nei HE7

HE7) **Finnst þér hitastigið í húsnæðinu viðunandi á sumrin? [HE7]**

1 ☐ Já HE8
2 ☐ Nei HE8

HE8) **Hversu vel eða illa uppfyllir húsnæðið þarfir þeirra sem þar búa þegar á heildina er litið? [HE8]**

Muna að spyrja: Myndirðu segja mjög vel/illa eða frekar vel/illa.

1 ☐ Mjög vel..HE9
2 ☐ Frekar vel HE9
3 ☐ Frekar illa HE9
4 ☐ Mjög illa HE9

HE9) **Hversu gott eða slæmt er aðgengi heimilismanna að verslun til að kaupa í matinn fyrir heimilið. [HE9]**

Muna að spyrja: Myndirðu segja mjög slæmt/gott eða frekar slæmt/gott.

1 ☐ Mjög slæmt HE10
2 ☐ Frekar slæmt...HE10
3 ☐ Auðvelt, frekar gott HE10
4 ☐ Mjög gott HE10

HE10) **En hversu erfitt eða auðvelt eiga heimilismenn almennt séð með að nýta sér bankaþjónustu? [HE10]**

1 ☐ Mjög erfitt HE10
2 ☐ Frekar erfitt..HE10
3 ☐ Auðvelt, frekar auðvelt HE10
4 ☐ Mjög auðvelt HE10

HE11) **En póstþjónustu? [HE11]**

1 ☐ Mjög erfitt HE11
2 ☐ Frekar erfitt..HE11
3 ☐ Auðvelt, frekar auðvelt HE11
4 ☐ Mjög auðvelt HE11

HE12) **En hversu gott eða slæmt aðgengi hafa heimilismenn almennt séð að almenningssamgöngum þegar á þarf að halda? [HE12]**

1 ☐ Mjög slæmt HE12
2 ☐ Frekar slæmt...HE12
3 ☐ Gott, frekar gott HE12
4 ☐ Mjög gott HE12

HE13) **En hversu erfitt eða auðvelt eiga heimilismenn almennt séð með að nálgast heilbrigðisþjónustu? [HE13]**

1 ☐ Mjög erfitt HE13
2 ☐ Frekar erfitt..HE13
3 ☐ Auðvelt, frekar auðvelt HE13
4 ☐ Mjög auðvelt HE13

Bara fyrir þá sem eiga börn á grunnskólaaldri

HE14) **Hversu gott eða slæmt er aðgengi fyrir barna á heimilinu að grunnskóla? [HE14]**

1 ☐ Mjög gott HE14
2 ☐ Frekar gott...HE14
3 ☐ Frekar slæmt HE14
4 ☐ Mjög slæmt HE14

HE15) **Hefur þú flutt á undanförnum tveimur árum? [HE15]**

1 ☐ Ját HE15
2 ☐ Neit...HE15

HE15) **Hver var megin ástæða flutninganna? [VHE16] [Ekki lesa upp svarkosti]**

1 ☐ Til að byrja að búa með nýjum einstakingi HE15
2 ☐ Til að flytja burt frá einhverjum sem þú bjóst áður með...HE15
3 ☐ Vegna starfs eða nálægðar við vinnu........HE15
4 ☐ Vegna húsnæðisins sjálfs, nágranna, umhverfis HE15
5 ☐ Neyddist til að fara vegna vanskila HE15
6 ☐ Leigusali framlengdi ekki leigusamning HE15
7 ☐ Vegna fjárhagslegra ástæðna, tengdu húsnæðinu, s.s. hárrar leigu eða greiðslubyrði af húsnæðislánum HE15
8 ☐ Vegna annarra ástæðna HE15

EFNAHAGUR

H151) **Er heimasími á heimilinu? [TV1a]**

1 Já
0 Nei

H152) **Er farsími á heimilinu? [TV1b]**

1 Já
0 Nei

H153) **Er sjónvarp á heimilinu? [TV1c]**

1 Já
0 Nei

H154) **Er tölva á heimilinu? [TV1d]**

1 Já
0 Nei

H156) **Er til þvottavél á heimilinu? [TV1f]**

1 ☐ Já H158
2 ☐ Já í sameign ATH stafsetningarvilla í Blaise H158
4 ☐ Nei..H158

H158) **Hve margir bílar eru á heimilinu? [TV1h]**

Ekki telja vinnubíla með

Bifreiðar:___________..H1511

ef H151 = 0

H1511) Er ekki fastlínusími á heimilinu vegna þess að hann er of dýr eða af öðrum ástæðum? [TV1l]

1 ☐ Hef ekki ráð á, of dýrt
2 ☐ af öðrum ástæðum

ef H152 = 0
1

H1512) Er ekki farsími á heimilinu vegna þess að hann er of dýr eða af öðrum ástæðum? [TV1bl]

1 ☐ Hef ekki ráð á, of dýrt
2 ☐ af öðrum ástæðum

ef H153 = 0

H1513) **Er ekki sjónvarp á heimilinu vegna þess að það er of dýrt eða af öðrum ástæðum? [TV1cl]**

1 ☐ Hef ekki ráð á, of dýrt
2 ☐ af öðrum ástæðum

ef H154 = 0

H1514) **Er ekki tölva á heimilinu vegna þess að hún er of dýr eða af öðrum ástæðum? [TV1dl]**

1 ☐ Hef ekki ráð á, of dýrt
2 ☐ af öðrum ástæðum

ef H156 = 4

H1515) **Er ekki þvottavél á heimilinu vegna þess að hún er of dýr eða af öðrum ástæðum? [TV1fl]**

1 ☐ Hef ekki ráð á, of dýrt
2 ☐ af öðrum ástæðum

ef H158h = 0

H1515b) **Er ekki bíll á heimilinu vegna þess að hann er of dýr í rekstri eða af öðrum ástæðum? [TV1gl]**

1 ☐ Hef ekki ráð á, of dýrt
2 ☐ af öðrum ástæðum

Vinnubíll	Ef vinnubíll er notaður fyrir heimilið þá telst hann vera á heimilinu annars ekki

EFNAHAGUR FRH.

Nú er komið að spurningum um skuldir og afborganir.

H1521) **Ert þú / eru þið með önnur lán, en lán sem tekin hafa verið vegna kaupa á húsnæði þar með talin lán í tengslum við yfirdrátt og kreditkort? [TV2a]**

1 ☐ Já..H1522
2 ☐ Nei H1531

H1522) **Eru afborganir og vextir þeirra lána þung, nokkur eða engin fjárhagsleg byrði? [TV2b]**

1 ☐ Þung byrði...H1531
2 ☐ Nokkur byrði...H1531
3 ☐ Engin byrði H1531

ef H41 = 2 eða 3 (leigjendur) þá => H1531 ef H41 = 1 (eigendur) þá => H1532

H1531) **Hefur einhverntíma staðið þannig á síðustu 12 mánuði að þú/þið hefur/hafið ekki getað greitt á eindaga og þannig orðið í vanskilum með húsaleigu? [TV3a]**

1 ☐ Já..H1533
2 ☐ Nei H1533

H1532) **Hefur einhverntíma staðið þannig á síðustu 12 mánuði að þú/þið hafið ekki getað greitt á eindaga og þannig orðið í vanskilum með húsnæðislán? [TV3b]**

1 ☐ Já..H1533
2 ☐ Nei H1533

ef greiða í hússjóð (H56 > 0) annars => H1534

H1533) **En hafið þið einhverntíma ekki geta greitt í hússjóð á síðustu 12 mánuðum? [TV3c]**

1 ☐ Já..H1534
2 ☐ Nei H1534

H1534) **Hefur einhverntíma staðið þannig á síðustu 12 mánuði að þú/þið hafið ekki getað greitt á eindaga og þannig orðið í vanskilum með hita- eða rafmagnsreikninga á síðustu 12 mánuðum? [TV3d]**

1 ☐ Já... H1535
2 ☐ Nei.. H1535

ef með önnur lán (H1521 = 1) annars => H1536

H1535) **Ef þú hugsar um önnur lán en húsnæðislán, hefur einhverntíma staðið þannig á síðustu 12 mánuði að þú/þið hafir/hafið ekki getað greitt á eindaga vegna fjárskorts og þannig orðið í vanskilum? [TV3e]**

1 ☐ Já... H1536
2 ☐ Nei.. H1536

H1536) **Hvernig gengur þér/ykkur að ná endum saman með þeim tekjum sem eru til ráðstöfunar Er það mjög erfitt, erfitt, nokkuð erfitt, nokkuð auðvelt, auðvelt eða mjög auðvelt að? [TV4a]**

1 ☐ Mjög erfitt H1537
2 ☐ Erfitt..H1537
3 ☐ Nokkuð erfitt H1537
4 ☐ Nokkuð auðvelt...H1537
5 ☐ Auðvelt H1537
6 ☐ Mjög auðvelt H1537

H1537) **Hverjar eru að þínum dómi lægstu nettó tekjur, það er tekjur eftir skatt, sem þú þarft/þið á heimilinu þurfið að hafa á mánuði til að ná endum saman? [TV4b]**

lágmarkstekjurr:___________________ H1538

? "veit ekki" (ctrl-v) H1538

H1537b) **En ef þú ættir að giska? [TV4b_gisk]**

H1538) **Getur þú / getið þið mætt óvæntum, en nauðsynlegum útgjöldum að fjárhæð 130 .000 kr. af eigin ramleik? [TV4c]**

1 ☐ Já H1539
2 ☐ Nei H1539

H1539) **Ef þú vildir / þið vilduð öll vill fara í einnar viku ferðalag innanlands á ári og þyrftir/þyrftuð að greiða fyrir gistingu, getur þú / getið þið veitt ykkur það? [TV5a]**

1 ☐ Já H1540
2 ☐ Nei H1540

H1540) **En ef þú vildir / þið vilduð öll vill fara í einnar viku ferðalag til útlanda og þyrftir/þyrftuð að greiða fyrir flug og gistingu? [TV5b]**

1 ☐ Já H1541
2 ☐ Nei H1541

H1541) **Hefur þú / hafið þið ráð á kjöt- fisk- eða sambærilegri grænmetismáltíð að minnsta kosti fjórum sinnum í viku? [TV5c]**

1 ☐ Já TV6a
2 ☐ Nei TV6a

Vanskil	Athugið að sá sem gleymdi að borga reikning á ekki að svara já hér aðeins þeir sem gátu ekki borgað.
“lægstu nettó tekjur”	Hér á að miða við allt heimilið, þ.e. samanlagðar tekjur og grunnþarfir heimilisins. Í því síðarnefnda felst húsnæðiskostnaður. Hins vegar ekki kostnaður við eigin rekstur fyrirækis á heimili og/eða búskapa (landbúnaðar).
“vilja fara í ferðalag”	Athugið að hér er ekki spurt hvort ætli í ferðalag (innanlands og erlendis), heldur hvort getir (hafi efni á) að fara öll ef vildu **greiða fyrir gistingu**.
reglulegur fjárhags-stuðningur	Athugið, **verður að vera reglulegur** stuðningur og koma frá öðru heimili eða fara til annars heimilis. Á við tímabilið janúar til desmeber árið 2005. T.d. stuðningur frá foreldrum sem búa annarsstaðar til barna í námi.
“af eigin ramleik”	Án þess að leitað sé fjárhagsaðstoðar frá öðrum, yfirdrátt vegna þessa verður að greiða upp innan mánaðar og öðrum skuldbindingum ekki skotið á frest.

EFNAHAGUR FRH.

ef á heimili eru börn sem voru yngri en 18 ára þá => TV6a annars => TV7a

TV6a) **Fékk einhver heimilismanna greitt meðlag með barni/börnum yngra en 18 ára á síðasta ári? [TV6a]**

Það er á tímabilinu janúar til desember síðasta ár.

1 ☐ Já TV6a1
2 ☐ Nei TV7a

TV6a1) **Með hversu mörgum börnum á heimilinu fenguð þið greitt meðlag? [TV6a1]**

TV6b) **Hve mikið á mánuði? [TV6b]**

Meðlagsgreiðslur:____________________ TV7a
? “veit ekki” (ctrl-v) TV6c

TV6c) **Er þetta venjulegt/lögbundið meðlag, meira en það eða minna? [TV6ba]**

1 ☐ Venjulegt TV7a
2 ☐ Meira en venjulegt TV7a
3 ☐ Minna en venjulegt TV7a

TV7a) **Fékk einhver heimilsimanna reglulegan fjárhagsstuðning frá öðru heimili á síðasta ári. [TV6c]**

1 ☐ Já TV7b
2 ☐ Nei TV8a

TV7b) **Hvað var sá stuðningur mikill yfir árið? [TV6d]**

Hve mikið:____________________ TV8a

TV8a) **Greiddi einhver heimilismanna meðlag með barni/börnum yngri en 18 ára á síðasta ári? [TV7a]**

Það er á tímabilinu janúar til desember 2006.

1 ☐ Já TV8a2
2 ☐ Nei TV9a

TV8a2) **Með hversu mörgum börnum var greitt meðlag? [TV7a1]**

TV8b) **Hve mikið á mánuði? [TV7b]**

Hve mikið:____________________ TV9a
? “veit ekki” (ctrl-v) TV8c

TV8c) **Er þetta venjulegt/lögbundið meðlag, meira en það eða minna? [TV7Ba]**

1 ☐ Venjulegt TV9a
2 ☐ Meira en venjulegt TV9a
3 ☐ Minna en venjulegt TV9a

TV9a) **Greiddi einhver heimilismanna reglulegan fjárhagsstuðning til einhvers á öðru heimili á síðasta ári? [TV7d]**

1 ☐ Já TV9b
2 ☐ Nei E02

TV9b) **Hve mikið var það yfir árið í heildina? [TV7e]**

Hve mikið:____________________ E02

AÐRIR 16 ÁRA OG ELDRI Á HEIMILI STAÐA OG MENNTUN

(SPURT UM HVERN OG EINN 16 ÁRA OG ELDRI)

Loks nokkrar spurningar um stöðu fullorðna heimilisfólksins. Ef við byrjum á (.. “nafn”..) .....

Fyrst er spurt um stöðu hans / hennar í dag.

A01) **Var hann/hún að vinna fyrir launum í síðustu 7 daga í eina klst. eða lengur? [Avinna]**

1 ☐ Já...A02b
2 ☐ Nei A02

A02) **Var hann/hún tímabundið fjarverandi frá vinnu í vikunni vegan veikinda, frídaga eða annarra hluta vegna? [Afjarvst]**

1 ☐ Já...A02b
2 ☐ Nei A03

reglulegur fjárhagsstuðningur	Athugið, **verður að vera reglulegur** stuðningur og koma frá öðru heimili eða fara til annars heimilis. Á við tímabilið janúar til desmeber árið 2005. T.d. stuðningur frá foreldrum sem búa annarsstaðar til barna í námi.
Síðasta vika	Með síðustu viku er átt við síðustu 7 daga frá deginum í dag þegar þú ert að tala við viðkomandi. Með launum er átt við hverskonar atvinnutekjur
Ekki vinna í A02	Ef viðkomandi er ekki í vinnu getur hann ekki verið fjarverandi frá vinnu í spurningu A02 og þá er svarað nei þar. En ef hann er fjarverandi frá vinnunni sinni einhverra hluta vegna þá er svarað já þar.

AÐRIR 16 ÁRA OG ELDRI Á HEIMILI STAÐA OG MENNTUN FRH.

A03) **Lítur hann/hún aðallega á sig sem... [Aaðal]**

1 ☐ Starfandi í fullu starfi
2 ☐ Starfandi í hlutastarfi
3 ☐ Námsmann, eða á námssamningi
4 ☐ Hættan að vinna vegna aldurs
5 ☐ Öryrkja eða fatlaðan
6 ☐ Heimavinnandi án launaðrar vinnu
7 ☐ Í fæðingarorlofi
8 ☐ Atvinnulausan
9 ☐ Veikan eða tímabundið ófæran til vinnu
10 ☐ Annað

Ef A01 = 2 og A02 = 2 þá I01 annars A08
A08) **Var hann/hún ráðinn í fleira en eitt starf í síðustu viku? [Astarf2]**

1 ☐ Já...B01
2 ☐ Nei B01

Ef heimilið var í könnuninni á síðasta ári og umræddur einstaklingur á heimilinu þá og í starfi, þá:

Fyrir ári síðan fengum við að vita að hann / hún ynni hjá < ---------- > sem < ---------- >

B00) **Starfstaða sama og síðast? [B00]**

1 ☐ Já...D01
2 ☐ Nei B00b
3 ☐ Sama fyrirtæki, nýtt starf B00b
4 ☐ Sama starfi, nýtt fyrirtæk B00b
5 ☐ Sama en rangt síðast B01
6 ☐ Annað starf en rangt síðast B01

B00b) **Hvers vegna hætti hann/hún sem < ---------- > hjá < ---------- >? [B01]**

1 ☐ Til að fá eða leita að betra starfi.......................... B01
2 ☐ Vegna loka tímabundinnar ráðningar...................B01
3 ☐ Var sagt upp starf B01
4 ☐ Vegna sölu eða lokunar eigin fyrirtæk..................B01
5 ☐ Vegna umönnunar barna eða eigin syldmenna.....B01
6 ☐ Hjónaband eða starf maka sem orsakar flutning...B01
7 ☐ Fór á eftirlaun ...B01
8 ☐ Af öðrum ástæðum...B01

B01) **Er hann/hún launþegi eða sjálfstætt starfandi? [Bstatus]**

1 ☐ Launþegi B05
2 ☐ Sjálfstætt starfandi B02
3 ☐ Hvorugt..B04

B04) **Hvorugt nánar? [BHvást]**

____ Hvorugt nánar..B03b

B03) **Var hann/hún með starfsmenn á launum í síðustu viku [BSjstrf]**

1 ☐ Já...B04
2 ☐ Nei B06

B04) **Hversu marga? [BfjLaun]**

Ef veit ekki í B06

B03b) Á hvaða bili var starfsmannafjöldinn? [BfjLaun_gisk]

1 ☐ 1-10 starfsmenn.. B05
2 ☐ 11-19 starfsmenn.................................. ....B05
3 ☐ 20-29 starfsmenn B05
4 ☐ 30-49 starfsmenn B05
5 ☐ 50-99 starfsmenn………………………………….. B05
6 ☐ 100-199 starfsmenn……………………………… .B05
7 ☐ 200-499 starfsmenn ……………………………......B05
8 ☐ 500 starfsmenn eða fleiri....................................B05

B06) **Hjá hvaða fyrirtæki vinnur hann/hún? [Bfirma]**

____________________ Nafn fyrirtækis

"Hvernig lítur hann/hún á sig…."	Hér á að koma fram sjálfskilgreind staða hans/hennar. Spyrjandi les upp / byrjar að lesa upp svars möguleika og spyr nánar út í ef þarf.
Aðalástæða	Margar ástæður geta átt við svaranda en spyrill á að reyna fá fram megin ástæðuna, það sem skipti mestu máli á sínum tíma.
Sagt upp starfi	Ástæður geta verið vegna þess að fyrirtæki/stofnun hættir, fækkar starfsmönnum, vegna fyrirtíma starfsloka, uppsagnar o.s.frv.
Launþegi	Fær greitt frá öðrum aðila fyrir vinnu sína, hvort heldur sem er með launum eða fríðu. Gerviverktaki telst til launþega.
Sjálfstætt starfandi	Þeir sem reka fyrirtæki á eigin kennitölu eða í einkahlutafélagi sem þeir eða fjölskyldan þeirra eiga að mestu eða öllu leyti. Sömuleiðis þeir sem eiga í sameignarfélögum með öðrum, s.s. t.d. lögfræðingar á lögfræðistofu. Forstjórar í hlutafélögum (ath. ekki einkahlutafélag) teljast launþegar, þó svo þeir eigi allt eða meirihluta hlutafjár.
Sveitarfélag	Hér er átt við hvar viðkomandi vinnur en ekki hvar höfuðstöðvar fyrirtækisins eru. Dæmi: starfsmaður Landsbankans á Raufarhöfn vinnur á Raufarhöfn en ekki í Reykjavík þó höfuðstöðvar fyrirtækisins séu þar. Ef viðkomandi vinnur á mörgum stöðum ber að spyrja um bækistöð/aðalvinnustöð.
Nafn fyrirtækis	Einungis er spurt um nafn fyrirtækis til að auðvelda atvinnugreinaflokkunina og er nafnið ekki notað til annarra hluta.

AÐRIR 16 ÁRA OG ELDRI Á HEIMILI STAÐA OG MENNTUN FRH.

B07) **Hver er starfsemi fyrirtækisins aðallega? [Biðja]**

____

Flettu upp viðeigandi kóða með því að ýta á BILSTÖNG

B09) **Hvert er starfsheiti hans/hennar? [Bstarf]**

____

B10) **Hver eru helstu verkefnin? [BstLys]**

____

Ef B01=1 þá sp. B11

B11) **Skipuleggur hann//hún eða stjórnar verkum annarra? [BVrkStj]**

1 ☐ Venjulega
2 ☐ Stundum
3 ☐ Aldrei

C05) **Er hann/hún ráðinn tímabundið? [CTímbnd]**

1 ☐ Já D01
2 ☐ Nei...D01

D01) **Hvað vinnur hann/hún margar klukkustundir á viku að jafnaði í sínu aðalstarfi? [Dvenja]**

0 ☐ Óreglulegur vinnutími D01b
_____ klst. venjulegur vinnutími G01
☐ Veit ekki D01b

D01b) **Hvað af eftirtöldu á við um hann/hana? [Dflokk]**

1 ☐ Vaktavinna D01c
2 ☐ Íhlaupastarf/afleysingastarf D01c
4 ☐ Vinnutími sveigjanlegur D01c
5 ☐ Vinnutími mjög óreglulegur D01c
6 ☐ Ekkert af þessu D01c

D01c) **Getur þú sagt á hvaða bili meðalvinnutíminn hans/hennar er á viku? [Dítrek]**

1	☐	1-10	D03
2	☐	11-20	D03
3	☐	21-30	D03
4	☐	31-34	**D02**
5	☐	35-45	D03
6	☐	46-50	D03
7	☐	51-60	D03
8	☐	61+	D03

Starfsemi fyrirtækisins/ Atvinnugreina-flokkun	Ef um fleiri en einn vinnustað er að ræða skal miða við vinnustað svaranda. Vinnustaður er öll starfsemin á lóðinni, ekki bara deild viðkomandi. Dæmi: spyrill í þessari könnun nefnir starfsemi Hagstofunnar í heild sinni en ekki einungis könnunardeildar (þ.e. hagskýrslugerð). Sé fyrirtækið með fjölþætta starfsemi sem nær yfir margar atvinnugreinar, er miðað við rekstrareiningu. Dæmi: starfsmaður vinnur hjá Vífilfelli á Akureyri við bjórframleiðslu. Vífilfell rekur gosdrykkja-, bjór- og ávaxtasafaverksmiðju. Þar sem viðkomandi vinnur við bjórframleiðslu flokkast atvinnugreinin sem slík.
Starfsheiti	Við starfaflokkun skiptir miklu máli að fá fram nákvæmt starfsheiti. Dæmi: umönnun aldraðra en ekki bara umönnun, kynningarfulltrúi en ekki bara fulltrúi, háseti á línubát en ekki bara sjómaður.
Helstu verkefni / Starfslýsing	Helstu verkefni í starfi eru grundvöllur starfaflokkunarinnar. Rafeindavirki getur sinnt mjög ólíkum störfum og starfsheitið eitt og sér dugar ekki til við starfaflokkunina. Helstu verkefni rafeindavirkja getur t.d. verið sala og ráðgjöf á tölvubúnaði til fyrirtækja og segir því starfsheitið eitt og sér takmarkaða sögu. Í sumum tilfellum getur starfsheiti verið mjög lýsandi eins t.d. sjúkrahúsprestur eða bensínafgreiðslumaður. Þá þarf ekki að spyrja frekar.
Stýra verkum annarra starfsmanna	Hér er átt við þá sem bera formlega ábyrgð á verkum annarra starfsmanna og skipuleggja verk þeirra. Stjórnun þarf þó ekki að vera eina verksvið viðkomandi, dæmi skipstjóri á línubát sinnir almennum störfum á bátnum samhliða stjórnun á mannskap og tækjum. Starfsheiti geta þó verið misvísandi. Dæmi: auglýsingastjóri sem ekki stýrir öðrum starfsmönnum innan fyrirtækisins ber ekki slíka ábyrgð.
Vinnutími	Með vinnutíma er átt við þann tíma sem fólk er í vinnunni, að meðtöldum kaffi- og yfirvinnutímum.
Vinnutími bænda	Gera verður skýran greinarmun á störfum vegna framleiðslunnar og annarra starfa. Matseld, umönnun barna og önnur heimilisstörf teljast ekki til vinnu. Til bústarfa teljast öll störf sem tengjast viðhaldi og nýtingu bústofns og jarðar, allt frá bókhaldi til mjalta og flórmoksturs.

AÐRIR 16 ÁRA OG ELDRI Á HEIMILI STAÐA OG MENNTUN FRH.

Í næstu spurningum ætlum við að spyrja um aukastarf hans/hennar.

Ef A08=1 þá sp. G01

Ef svarandi var í könnun á síðasta ári og umræddur einsakl-ingur á heimilinu þá og í aukastarfi, þá:

Fyrir ári síðan fengum við að vita að hann / hún ynni í aukastarfi hjá < ---------- > sem < ---------- >

G00) **Er hann / hún enn í þessu starf? [G00]**

1	☐	Já	G09
2	☐	Nei	G01
3	☐	Sama fyrirtæki, nýtt starf	G01-G03 > G07
4	☐	Sama starfi, nýtt fyrirtæk	G01
5	☐	Sama en rangt síðast	G01
6	☐	Annað starf en rangt síðast	G01

G09) **Hvað vann hann//hún marga klukkutíma á viku að jafnaði í aukastarfi eða störfum? [Gsíðast]**

Setjið ”0” ef vinnutíminn er mjög óreglulegur

Vinnutími:_______

Ef veit ekki vinnutímann í aukastarfinu

G10) Getur þú sagt á hvaða bili meðalvinnutíminn er á viku í aukastarfi eða störfum hjá honum/henni? [Gítrek]

1	☐	1-10	D03
2	☐	11-20	D03
3	☐	21-30	D03
4	☐	31-34	**D02**
5	☐	35-45	D03
6	☐	46-50	D03
7	☐	51-60	D03
8	☐	61+	D03

D02) **Er hann/hún með bíl á vegum vinnuveitanda [í aðal eða aukastarfi]? [Dfyrt_bill]**

1 ☐ Já D03
2 ☐ Nei D03

D03) **Ef þú tekur saman þau fríðindi sem hann/hún hefur vegna bílsins. Hversu mikils virði í peningum telur þú að afnot af bílnum og rekstarkostnaður hans, sem fyrirtækið greiðir, séu fyrir hann/hana á mánuði? [Dfyrt_bill_fridindi]**

Upphæð: ______________________

Ef veit ekki í D03

D04) **Eru fríðindi tengd bílnum….. [Dfyrt_bill_fridindiltrekun]**

1 ☐ Lægri en 10 þúsund D05
2 ☐ Lægri en 20 þúsund D05
3 ☐ Lægri en 30 þúsund D05
4 ☐ Lægri en 40 þúsund D05
5 ☐ Lægri en 50 þúsund D05
6 ☐ Lægri en 100 þúsund D05
7 ☐ eða 100 þúsund eða hærri D05

D05) **Vinnutengd fríðindi nýtast starfsmanni en eru ekki beinar peningagreiðslur. Til dæmis frír eða niðurgreiddur matur, GSM sími eða símreikningar, tölva, ADSL tenging, vörur eða þjónusta sem starfsmenn fá á sérstökum kjörum.**

Ert hann/hún með einhver vinnutengd fríðindi [í aðal eða aukastarfi]? [Dhlunnindi]

1 ☐ Já D06
2 ☐ Nei G00

D06) **Ef þú hugsar um slík vinnutengd fríðindi, hversu mikils virði í peningum á mánuði telur þú að þau séu fyrir hann/hana? [Dhlunnindi2]**

Upphæð: ______________________

Ef veit ekki í D06)

D07) **Eru vinnutengd fríðindi… [Dhlunnindi3]**

1 ☐ Lægri en 5 þúsund G00
2 ☐ Lægri en 10 þúsund G00
3 ☐ Lægri en 20 þúsund G00
4 ☐ Lægri en 50 þúsund G00
5 ☐ Lægri en 100 þúsund G00
6 ☐ eða 100 þúsund krónur eða hærri.............. G00

Ef skv. A03 ekki í starfi (þ.e >2) þá sp. I01 annars sp. o01. Ekki spurt ef svarandi í könnun á síðasta ári.

I01) **Með fastri vinnu er átt við starf sem þú hefur haft í að minnsta kosti 6 mánuði samfellt eða lengur og unnið að minnsta kosti 15 klukkustundir á viku.**

Hefur hann/hún einhvern tíman verið í fastri vinnu? [Ireynsla]

1 ☐ Já I02
2 ☐ Nei K01

I02) **Hvaða ár var hann/hún síðast í vinnu? [Iár]** ____……I03

I03) **Í hvaða mánuði? [Imán]** ________

I05) **Hver er aðalástæða þess að hann/hún hætti í síðasta starfi? [Iástæða]**

1 ☐ Var sagt upp starfi / fyrirtæki hætti rekstri J01
2 ☐ Var í tímabundnu starfi, þ.m.t. sumarstarf J01
3 ☐ Vegna verkefnaskorts J01
4 ☐ Fór í skóla J01
5 ☐ Vegna fæðingarorlofs/meðgöngu J01
6 ☐ Til að sinna börnum eða fjölskydlumeðlimum J01
7 ☐ Fór á eftirlaun J01
8 ☐ Vegna eigin veikinda eða fötlunar/öryrki J01
9 ☐ Annað J01

Ef svarandi var í könnun á síðasta ári og / umræddur einstakl-ingur í starfi þá en hættur nú:
Fyrir ári síðan fengum við að vita að þú hefðir unnið / hann / hún hefði unnið hjá < ---------- > sem < ------------ > Var þetta síðast starf þitt / hans/hennar?

J00) **Er hann / hún enn í þessu starf? [J00]**

1 ☐ Já G09
2 ☐ Nei G01

K01) **Leitaði hann/hún að vinnu á síðustu fjórum vikum? [Kleita]**

1 ☐ Já K09
2 ☐ Nei K09

K09) **Getur hann/hún byrjað að vinna innan tveggja vikna? [Kbyrja]**

1 ☐ Já o01
2 ☐ Nei o01

o01) **Var hann/hún skráð/ur í skóla eða á námssamningi á síðustu 4 vikum? [Oskóli]**

1 ☐ Í skóla o02a
2 ☐ Á námssamningi....................................... o03a
3 ☐ Bæði í skóla og á samningi o02a
4 ☐ Hvorki í skóla né á námssamningi P01

o02) **Í hvaða skóla var hann/hún og á hvaða sviði? [OsklHvað]**

____

Flettu upp viðeigandi kóða með því að ýta á BILSTÖNG

Aukastarf	Ef um fleiri en eitt aukastarf er að ræða skal velja aðalaukastarfið. Spurningin um vinnutíma í

	aukastarfi vísar hins vegar til heildarvinnutíma í öllum aukastörfum. Launað aukastarf nær líka yfir störf sem þar sem tekjurnar koma með öðrum hætti, t.d. rekstrarhagnaði.

AÐRIR 16 ÁRA OG ELDRI Á HEIMILI STAÐA OG MENNTUN FRH.

o03a) **Í hvaða iðngrein var hann/hún á námssamningi? [OnmsHvað]**

____

Flettu upp viðeigandi kóða með því að ýta á BILSTÖNG

Ef svarandi var í könnun á síðasta ári og umræddur einsakingur. á heimilinu þá, þá:
Fyrir ári síðan fengum við að vita að hann / hún hefðir lokið < --------- >

P00) **Hefur hann / hún lokið prófi síðan þá? [P00]**

1 ☐ Já P03
2 ☐ Nei E02
3 ☐ Já, en rangt síðast P03
4 ☐ Nei, en rangt síðast P03

P01) **Hefur hann / hún lokið námi eftir skyldunám? [Pskylda]**

1 ☐ Já P03
2 ☐ Nei P02

P02) **Hvaða skólastigi hefur hann / hún lokið? [Pbarna]**

1 ☐ < 12 ára. Engu eða yngra en 12 ára P08
2 ☐ 12-13 ára. Barnaskólapróf P08
3 ☐ 14-15 ára. Unglingapróf P08
4 ☐ 15-16 ára. Miðskólapróf / landsprófi P08
5 ☐ 15-16 ára. Grunnskólapróf P08
6 ☐ 16-17 ára. Gagnfræðapróf P08
7 ☐ 17+ ára. Amk ein önn í framhaldsskóla eða verknámi P08

P03) **Hvaða námi hefur hann / hún lokið? [PFrhnám]**

1 ☐ Gagnfræðapróf P08
2 ☐ Framhaldsmenntun / **iðn-** og starfs-menntun (ekki á háskólastigi) P04
3 ☐ Stúdentspróf P07
4 ☐ Háskólamenntun P04
5 ☐ Önnur menntun P04

P04) **Í hvaða grein hefur hann / hún lokið námi? [Phvað]**

____

Flettu upp viðeigandi kóða með því að ýta á BILSTÖNG

Ef P04=iðnmenntun þá P05

P05) **Hefur hann / hún öðlast meistararéttindi? [Pmeist}**

1 ☐ Já P05b
2 ☐ Nei P07

P05b) **Lauk hann / hún námi úr meistaraskóla? [PMSKóli]**

1 ☐ Já P07
2 ☐ Nei P07

Þeir sem eru með próf á háskólastigi fá sp. P06

P06) **Hvaða prófgráðu hefur hann / hún lokið? [Pgráða]**

1 ☐ Minna ne BA eða sambæril. / án gráðu P07
2 ☐ Stutt hagnýtt nám úr háskóla P07
3 ☐ BA, BS, Bed eða sambærilegt P07
4 ☐ Kandidats- / embættisprófi P07
5 ☐ Masterspróf eða sambærilegt P07
6 ☐ Doktorspróf eða sambærilegt P07

P07) **Hvaða ár lauk hann / hún þessu námi? [PÁr]**

____________________ Heil1

Ef veit ekki í P07

P07b) **En hvað heldurðu að hann / hún hafi verið gömul? [Pár_gisk]**

Aldur: ____________________ Heil1

P08) **Hefur hann / hún lokið starfstengdum námskeiðum sem voru 100 klukkustundir eða lengri? [PNámskð]**

1 ☐ Já P09
2 ☐ Nei Heil1

P09) **Hvaða námskeið? [Phvaða]**

____

Lokið námi	Hér er ekki verið að leita eftir núverandi/yfirstandandi námi heldur því námi sem lokið er, þ.e. námi sem lokið er með burtfararprófi. Ekki er átt við námskeið eða styttra nám utans hins formlega skólakerfis eins og í spurningum hér að framan um námskeið og ráðstefnur.
Lengri starfstengd	Hér er einkum átt við 100 klst. starfsréttindanámskeið eða til að undirbúnings fyrir starf.

námskeið	

AÐRIR 16 ÁRA OG ELDRI Á HEIMILI STAÐA OG MENNTUN FRH.

E02) **Nú ætla ég að spyrja þig um stöðu hans/hennar síðasta ár, janúar til desember 2006. Ég vil biðja þig um að nefna allt sem átti við um hann/hana á síðasta ári, jafnvel þótt það hafi bara verið í stuttan tíma. Var hann/hún ..... [Aárið]**

1 ☐ Í fullu starfi...E03
2 ☐ Í hlutastarfi E04
3 ☐ Í fæðingarorlofi E06
4 ☐ Atvinnulaus...E07
5 ☐ Í námi E08
6 ☐ Lífeyrisþegi, elli- eða örorkulífeyrisþegi........E11
7 ☐ Heimavinnandi E12
8 ☐ Veikur..E13
9 ☐ Annað..E14

E15) **Hvað var það? [Av45L**

______________ Hvað annað

E02c **Hvaða mánuði árið 2006 var hann / hún í fullu starfi? [AMánuðir_fullt]**

1 ☐ Janúar L01
2 ☐ Febrúar L01
3 ☐ Mars L01
4 ☐ Apríl.. L01
5 ☐ Maí L01
6 ☐ Júní L01
7 ☐ Júlí L01
8 ☐ Ágúst.. L01
9 ☐ September L01
10 ☐ Október L01
11 ☐ Nóvember... L01
12 ☐ Desember L01

E02d **Hvaða mánuði árið 2006 var hann / hún í hlutastarfii? [AMánuðir_hluta]**

1 ☐ Janúar L01
....
12 ☐ Desember L01

E02e **Hvaða mánuði árið 2006 var hann / hún í fæðingarorlofi? [AMánuðir_fæðingarorlof]**

1 ☐ Janúar L01
....
12 ☐ Desember L01

E02f **Hvaða mánuði árið 2006 var hann / hún atvinnulaus? [AMánuðir_atvinnulaus]**

1 ☐ Janúar L01
....
12 ☐ Desember L01

E02g **Hvaða mánuði árið 2006 var hann / hún í námi? [AMánuðir_námi]**

1 ☐ Janúar L01
....
12 ☐ Desember.. L01

E02j **Hvaða mánuði árið 2006 varst þú lífeyrisþegi? [AMánuðir_lífeyrisþegi]**

1 ☐ Janúar L01
....
12 ☐ Desember.. L01

E02k **Hvaða mánuði árið 2006 var hann / hún heimavinnandi? [AMánuðir_heimavinnandi]**

1 ☐ Janúar L01
....
12 ☐ Desember.. L01

E02L **Hvaða mánuði árið 2006 var hann / hún veik? [AMánuðir_veikur]**

1 ☐ Janúar L01
....
12 ☐ Desember.. L01

E02m **Hvaða mánuði árið 2006 var hann / hún að gera eitthvað annað? [AMánuðir_annað]**

1 ☐ Janúar L01
....
12 ☐ Desember.. L01

L01) **Fékk hann/hún greiddan lífeyri á síðasta ári, það er frá janúar til desember, frá Tryggingarstofnun og / eða lífeyrissjóði? [Alífeyrir]**

1 ☐ Já L02
2 ☐ Nei...A02

L02) **Hvort voru lífeyrisgreiðslurnar frá Tryggingarstofnun, lífeyrissjóði eða frá báðum stöðum? [Asjóður]**

1 ☐ Trygginarstofnun L04
2 ☐ Lífeyrissjóði L03

L04) **Í hve marga mánuði fékk hann / hún lífeyri frá Tryggingarstofnun? [ATRMán]**

__ MánuðirTR L05

L03) **Í hve marga mánuði fékk hann/hún lífeyri frá lífeyrissjóði? [ALSMán]**

__ Mánuðir lífeyrissj L05

L05) **Hvaða lífeyrir er það? [AlífTegund]**

1 ☐ Endurhæfingarlífeyrir A01
2 ☐ Örorkustyrkur..A01

3 ☐ Örorkulífeyrir A01
4 ☐ Makalífeyrir..A01
5 ☐ Ellilífeyrir A01
6 ☐ Annað L06

L06) **Hvað annað? [AlífAnnað]**

Llífeyrisgreiðslur aðrar ________________________

L07) **Fær hann/hún greiddan lífeyri úr séreignasjóði, það er sjóði sem geymir viðbótarlífeyrissparnað þinn? [Asérfa]**

1 ☐ Já L08
2 ☐ Nei L09

L08) **Hversu há er sú upphæð á mánuði? [Asérfa2]**

Upphæð________________......................L09

Ef veit ekki í L08

L09) **En helldurðu að það sé minna en 5 þúsund, minna en 20 þúsund, minna en 50 þúsund, minna en 100 þúsund, minna en 200 þúsund, minna en 500 þúsind eða meira en 500 þúsund? [Asérfa3]**

1 ☐ Minna en 5 þúsund....................................L10
2 ☐ Minna en 20 þúsundi L10
3 ☐ Minna en 50 þúsund L10
4 ☐ Minna en 100 þúsund L10
5 ☐ Minnan en 200 þúsund L10
6 ☐ Minna en 500 þúsund L10
7 ☐ 500 þúsund eða meira................................L10

L10) **Greiðir hann/hún mánaðarlega í séreignarlífeyrissparnað, það er sjóð sem geymir viðbótarlífeyrissparnað þinn? [Asérlíf]**

1 ☐ Já L11
2 ☐ Nei...A01

L11) **Hversu háa prósentu af launum hans/hennar á mánuði greiðir hann/hún í viðbótarlífeyrissparnað? [Asérlíf2]**

Skrá tölu: __________________ …………………..L12

Ef veit ekki

12) **Hversu há upphæð er það á mánuði? [Asérlíf3]**

Upphæð: __________ …..A01

Staða á síðasta ári	Athugið að viðkomandi getur verið í fullu starfi í 12 mánuði, hlutastarfi í 3 mánuði og þess vegna í tveim störfum í 3 mánuði líka. Einnig gæti hann hafa verið 6 mánuði í skóla líka.

BÖRN 12 ÁRA OG YNGRI

(SPURT UM HVERT OG EITT BARN 12 ÁRA OG YNGRA)

Ef börn 12 ára eða yngri á heimili annars => X01

Næst koma spurningar um hvar börnin eru á daginn á virkum dögum. Þau sem eru yngri en 13 ára 1. janúar í ár.

Ef barn er 5 ára eða yngra (yngra en 6 ára 1. janúar) => BG1

BG1) **Hvar er [..Nafn..] venjulega á daginn á virkum dögum? Er hann/hún…… [BG1a]**

Barnið er [aldur] ára

1 ☐ Í grunnskóla BG3
2 ☐ Hjá dagmömmu BG4a
3 ☐ Á leikskóla BG5
4 ☐ Hjá aðkeyptri gæslu t.d. húshjálp eða Au-pair BG7
5 ☐ Hjá foreldri sem er heima á daginn (eða vinnur hlutastarf)..BG9a
6 ☐ Hjá systkyni eða öðrum heimilismönnum BG8b
8 ☐ Öðrum ættingjum eða vinum BG8
9 ☐ Ein(n) heima BG9a
10 ☐ Annað BG9a

Ef barn er eldra en 5 ára (6 ára eða eldra 1. janúar 2006) => BG2

BG2) **Hvar er [..Nafn..] venjulega á daginn á virkum dögum? Er hann/hún….. [BG1b]**

Barnið er [aldur] ára

1 ☐ Í grunnskóla eða forskóla BG3
2 ☐ Hjá dagmömmu BG4a
3 ☐ Í heilsdagsvistun eða á skóladagheimili.........BG6
4 ☐ Hjá aðkeyptri gæslu t.d. húshjálp eða Au-pair...BG7
5 ☐ Hjá foreldri sem er heima á daginn (eða vinnur hlutastarf)...BG9a
6 ☐ Hjá systkyni eða öðrum heimilismönnum.....BG8b
8 ☐ Öðrum ættingjum eða vinum BG8
9 ☐ Ein(n) heima BG9a
10 ☐ Annað BG9a

BG3) **Hve margar klukkustundir á dag að meðaltali er [nafn] í skólanum? [BG1bgT]**

Klst. í skólanum:___________

BG4a) **Hve margar klukkustundir á dag að meðaltali er [nafn] hjá dagmömmu eða húshjálp? [BG1baT]**

Klst. hjá dagm.:___________ BG4b

BG5) **Hve margar klukkustundir á dag að meðaltali er [nafn] í leikskóla? [BG1bbT]**

Klst. í leikskóla:___________

BG6) **Hve margar klukkustundir á dag að meðaltali er [nafn] á heilsdagsskólanum / lengdu viðverunni?] BG1bdT]**

Klst. í lengd viðvera:___________

Ef svarandi á barn/börn á heimili yngri en 13 ára þá spurt, annars fyrri hluta lokið.

BG8) **Hve margar klukkustundir á dag að meðaltali er [nafn] hjá systkinum, ættingjum eða vinum)? [BG1bfT]**

Klst. ætting.vinum:___________

ef í bylgju sem verður **ekki með aftur** á næsta ári (bylgja __ árið ____) **þá "Lokið 1"**, en **ef** í bylgju sem **verður með aftur** á næsta ári (bylgjur __ til __ árið ____) **þá "Lokið 2"**

"Lokið 1" **Þá er spurningunum lokið, þakka þér kærlega fyrir þátttökuna.**

"Lokið 2" **Þá er spurningunum lokið, þakka þér kærlega fyrir þátttökuna. Við munum hringja í þig aftur að ári liðnu en þá munu spurningarnar vera mun færri**

BROTTFALLSKÓÐAR: ÁSTÆÐUR BROTTFALLS Í LÍFSKJARAKÖNNUN

1. Takmörkuð svörun

1.4 fyrrihluta lokið en annar heimilismaður vill ekki svara seinni hlutanum
1.5 byrjaði að svara en hætti svo
1.6 gaf aðeins upplýsingar um hverjir búa á heimilinu

2. Neitar að svara

2.1 ekki áhugi
2.2 enginn tími
2.3 allt óbreytt frá því síða♦st
2.4 á móti könnunum
2.5 búinn að fá nóg
2.6 annar heimilismaður vill ekki gefa samband
2.7 var að missa náin ættingja
2.8 annar heimilismaður neitar að svara seinni hluta
2.9 aðrar ástæður

3. Ófær um að svara

3.1 talar hvorki íslensku, ensku né pólsku
3.2 heyrnalaus
3.3 þroskaheft/ur
3.4 langveik/ur
3.9 aðrar ástæður

4. Fjarverandi

4.1 vinnandi utan símasambands næstu vikurnar
4.2 í fríi næstu vikurnar
4.3 á sjúkrahúsi næstu vikurnar
4.9 aðrar ástæður

5. Búsettur erlendis

5.1 í námi
5.2 í vinnu
5.3 flutt/ur til útlanda
5.9 aðrar ástæður

6. Látin/n

6.1 látin/n

7. Næst ekki samband

7.1 þekkist ekki í númerinu
7.2 býr annarsstaðar, símanúmer óþekkt
7.3 vinnusími rangur, símanúmer óþekkt
7.4 ekkert símanúmer finnst í 118
7.5 símanúmer ótengd/lokuð/í geymslu – ekkert finnst í 118
7.6 símanúmer tengt á t.d. Faxtæki
7.7 leyninúmer
7.8 er ekki með heimasíma
7.9 aðrar ástæður

10. Sérmeðferð

10.1 Fær sent bréf
10.2 Skilaboð um að hringja
10.3 Heyrnarlaus – fær sendan tölvupóst
10.4 Fleiri en einn heimilismaður í könnun
10.5 Þarf túlk
10.6 Til sérstakrar skoðunar
10.7 Fullleitað
10.8 Í leit í þjóðskrá
10.9 aðrar ástæður

11. Utan þýðis

11.1 Aðsetur erlendis skv. þjóðskrá
11.2 Með lögheimili erlendis skv. þjóðskrá
11.3 Brottfelld/ur úr þjóðskrá
11.4 Býr á stofnun / sambýli
11.9 aðrar ástæðu

Að taka viðtal

Viðtalstækni

Til að spurningakönnun takist vel og veiti þær upplýsingar sem henni er ætlað þarf vandlegan undirbúning. Einn mikilvægasti þátturinn við spurningakannanir er spyrillinn. Engu máli skiptir hversu góð undirbúningsvinnan er að rannsókn ef gagnaöflun bregst. Spyrill safnar gögnum með viðtölum, skráir niður svör og sér um að þau séu fullnægjandi og greinargóð. Ábyrgð spyrilsins er því mikil. Hann þarf að fá þátttakendur til að svara, fá skýr og greinargóð svör við spurningunum og skrá svörin rétt niður. Yfirleitt bregðast viðmælendurnir vel við og eru tilbúnir til þess að taka þátt í rannsókninni en þó eru undantekningar á því. Ýmsir þættir hafa áhrif á hversu vel tekst að virkja þátttakendur og fá þá til að svara og einnig á gæði svaranna sem þeir gefa. Spyrilinn getur haft áhrif á marga þessara þátta. Helstu þættirnir eru:

1. **Jákvætt andrúmsloft**
2. **Orðalag spurninga**
3. **Fullnægjandi svör**
4. **Skrásetning svara**
5. **Hlutleysi**

Hér verður farið nánar í hvern þessara þátta.

Jákvætt andrúmsloft

Fyrsta augnablikið eftir að samband næst við væntanlegan þátttakanda er mjög mikilvægt. Það ræðst oft á þessu augnabliki hver afstaða svarandans verður til rannsóknarinnar. Því er nauðsynlegt að reyna að skapa jákvætt andrúmsloft. Þeir þættir sem hjálpa við að skapa gott andrúmsloft eru meðal annars:

Þættir sem skapa góð tengsl milli spyrils og svaranda

a. **Svarandanum líkar vel við spyrilinn**
b. **Virðing og jákvætt hugarfar til þeirrar stofnunar sem gerir rannsóknina**
c. **Svarandinn lítur á sjálfan sig sem virkan þjóðfélagsþegn og geri þjóðfélaginu gagn með þátttöku í rannsókninni**
d. **Forvitni og jafnvel einmanaleiki svarandans.**

Þeir þættir sem vinna gegna því að svarandinn vilji taka þátt eru:

Þættir sem letja svarandann frá þátttöku

a. **Tímaskortur svarandans**
b. **Áhyggjur svarandans af því að virðast illa að sér um þau mál sem spurt er um og verða sér til skammar**
c. **Svarandinn er á móti þessari rannsókn eða rannsóknum yfirleitt**
d. **Áhyggjur svarandans af afleiðingum þess að taka þátt í rannsókninni.**

Til þess að nýta sér jákvæðu þættina og gera sem minnst úr þeim neikvæðu ætti kynning og inngangur spyrilsins að vera stuttur og jákvæður. Í kynningunni á spyrillinn að vera kurteis, segja til nafns, frá hvaða stofnun hann er að hringja og rekja í stuttu máli viðfangsefni rannsóknarinnar. Til dæmis gæti kynningin í vinnumarkaðsrannsókn Hagstofunnar verið á þessa leið:

Dæmi um hvernig gott er að kynna sig

Fyrir nýtt úrtak
Góðan dag/gott kvöld. Ég heiti Hansína og er að hringja vegna vinnumarkaðsrannsóknar Hagstofu Íslands. Þér hefur verið sent bréf frá Hagstofunni þar sem rannsóknin er kynnt. Mætti ég spyrja þig nokkurra spurninga?

Fyrir eldra úrtak
Góðan dag/gott kvöld. Ég heiti .... og er að leita aftur til þín vegna Vinnumarkaðsrannsóknar Hagstofu Íslands. Mætti ég leggja fyrir þig nokkrar spurningar?

Yfirleitt dugir stutt kynning og þá er haldið áfram með viðtalið. Ef viðmælandi hefur ekki fengið bréfið á að kynna efni þess stuttlega. Sýnishorn af bréfunum (2 gerðir) eru í möppunum.

Svarandi fluttur

Ef svarandi hefur flutt, á að spyrja hvert, og hvort vitað sé um nýtt símanúmer eða heimilisfang. Það er síðan fært inn í tölvuna. Sjá nánar á blaði um símanúmer. Annars skal flokka viðkomandi sem þekkist ekki og skrá skýringu með.

Ekkert samband / samband síðar

Athugið að gera greinarmun á því hvort ekki er svarað í símann eða hvort svarað er og viðkomandi er ekki heima, og þá skal skrá hvenær hægt væri að reyna aftur (setja upp viðtal). Oft hefur reynst erfitt að ná í sjómenn sem eru á sjó. Komi þeir heim áður en rannsókninni lýkur þá skal setja upp viðtal á tíma sem helst er hægt að ná í viðkomandi, eða reynt að ná í þá í farsíma ef hægt er. Ef ekki er unnt að ná í þá skal skrá þá fjarverandi ásamt athugasemd um að þeir séu úti á sjó og ekki í símasambandi. Í lok rannsóknarinnar verða þessir einstaklingar skoðaðir sérstaklega og reynt að spyrja maka þeirra eða nána ættingja styttri útgáfu af listanum.

Tregur viðmælandi

Ef að viðmælandinn er í vafa um það hvort hann vilji taka þátt í rannsókninni, þá á að leggja kurteislega að honum að svara og reyna að gera honum grein fyrir mikilvægi þess að svör fáist við spurningunum þannig að rannsóknin komi að sem mestum notum. Rétt er að segja viðmælandanum að viðtalið taki aðeins stutta stund, bara sé spurt um vinnu og vinnutíma og að um nafnleynd sé að ræða. Nafn þátttakenda kemur hvergi fram í úrvinnslu og fer öll úrvinnsla fram á Hagstofunni þar sem allar upplýsingar sem gefnar eru úr rannsókninni eru í yfirlitstöflum þannig að ekki er hægt að rekja svör til einstakra þátttakenda. Upplýsingarnar verða ekki notaðar í öðrum tilgangi en við úrvinnslu þessarar rannsóknar. Viðmælendum er frjálst að neita að svara einstökum spurningum, en mikilvægt er að sem flestir svari spurningunum.

Ýmar erlendar rannsóknir sýna að fólk sem hefur ekki tíma til að taka þátt er líklegra til að **neita** heldur en að segja **nei, ekki núna.** Það er því mikilvægt að koma því að við viðmælanda að möglegt sé að hringja síðar þegar betur stendur á.

Vingjarnlegur, kurteis, viðræðugóður og hlutlaus

Eftir að viðtalið er byrjað á spyrillinn að vera vingjarnlegur, kurteis, viðræðugóður og hlutlaus. Hugmyndin er sú að reyna að fá svarandann til þess að slappa af svo hann svari spurningunum. Til þess að ná sem bestum árangri þarf spyrillinn að þekkja vel allan spurningarlistann. Hann þarf að skilja spurningarnar og markmiðið með því að spyrja þeirra. Hann þarf einnig að þekkja vel alla svarmöguleika og þekkja spurningarnar það vel að hann geti spurt þeirra í samræðutón fremur en að lesa þær stirðlega og ópersónulega af spurningalistanum. Einnig þarf spyrillinn að þekkja röð spurninganna og mögulegar leiðir í gegnum spurningalistann þannig að hægt sé að forðast vandræðalegar þagnir.

Þegar búið er að fara í gegnum allan spurningalistann með viðmælandanum er honum þakkað fyrir þátttökuna.

2. Orðalag spurninga

Mikilvægt er að spurningar séu orðaðar nákvæmlega eins og þær birtast á spurningarlistanum

Mikilvægt er að spurningar séu orðaðar nákvæmlega eins og þær birtast á spurningalistanum. Búið er að leggja mikla vinnu í að orða spurningarnar þannig að þær upplýsingar sem verið er að leita eftir að komi fram. Ef spurningar eru umorðaðar getur merking þeirra orðið önnur en til var ætlast í upphafi og því gefur svarið ekki rétta mynd af því sem verið er að leita eftir. Ekki er rétt að útskýra spurningar þar sem slíkar útskýringar eru ekki fyrir hendi. Ef viðmælandinn skilur ekki spurninguna á að endurtaka hana og útskýra þær þegar einhverjar útskýringar fylgja þeim á spurningalistanum. Einnig er gott að taka fram í athugasemd ef viðmælandinn skildi ekki einhverjar spurningar.

3. Fullnægjandi svör

Spyrillinn þarf að gera sér grein fyrir hvað átt er við með hverri spurningu til þess að fullnægjandi svör fáist

Það virðist auðvelt í fyrstu að leggja spurningar fyrir viðmælendur og skrá síðan niður svörin en það að fá greinargóð og fullnægjandi svör er ekki eins auðvelt og það sýnist. Til þess að sem skýrust svör fáist er mikilvægt að spyrillinn geri sér grein fyrir hvað átt er við með hverri spurningu og einnig að hann átti sig á spurningalistanum í heild. Spyrillinn verður að sjá um að fullnægjandi svar fáist og því verður hann að gera sér ljóst hvenær svar er óljóst, of almennt o.s.frv. Þegar ekki fæst viðunandi svar verður spyrillinn að gæta þess að koma ekki með hugmyndir að svörum fyrir viðmælandann. Frekar á að reyna að fá viðmælandann til þess að hugsa sig betur um og svara síðan spurningunni. Þetta á einkum við í svokölluðum opnum spurningum og einnig þarf að gæta að mótsögnum í svörum viðmælandans.

4. Skrásetning svara

Hvorki sýna hneykslan né velþóknun

Spyrillinn á að skrá niður öll svör sem hann fær á hlutlausan hátt. Hann á aldrei að sýna hneykslan, velþóknun eða önnur viðbrögð við svörum viðmælandans. Hann á að sýna svörum viðmælandans áhuga án þess að láta sína skoðun í ljós. Einnig er mikilvægt að skrá svarið eins og svarandinn orðar það. Umorðun getur breytt merkingu svarsins.

5. Hlutleysi

Viðmót spyrils getur haft áhrif á svör viðmælandans

Með viðmóti sínu geta spyrlar haft áhrif á svör viðmælenda sina. Væntingar spyrilsins til svarandans (t.d. út frá kyni, búsetu, aldri, menntun o.s.frv) geta ómeðvitað haft áhrif á viðmót hans og þar með á svör viðmælandans. Svarandinn reynir stundum að gefa svör sem hann heldur að falli spyrlinum í geð og/eða eru félagslega viðurkennd. Með því að vera meðvitaður um þetta og reyna að gæta hlutleysis t.d. með almennum viðmótsreglum er hægt að minnka hættuna á þessu.

Niðurlag

Eins og fram kemur í umfjölluninni hér á undan geta spyrlar haft gífurleg áhrif á þau gögn sem verið er að safna. Það er því mikilvægt að spyrillinn fari eftir þeim leiðbeiningum sem settar eru fram í upphafi og ef einhver vafaatriði koma upp þá skal bera þau undir umsjónarmennina. Auðvitað er ekki hægt að koma eins fram við alla viðmælendur en séu þessar leiðbeiningar hafðar að leiðarljósi ætti spyrlinum að ganga betur og hann ætti að fá áreiðanlegri svör.

Ekki er nokkur leið til þess að útskýra hvers vegna sumir spyrlar fá hreinlega aldrei neitanir. Sú leið hefur verið farin að láta reynda spyrla segja frá þeim leyndarmálum sem liggja á bak við góða svörun, en það hefur ekki skilað neinum árangri. Þeir spyrlar sem hafa lægst neitunarhlutfall virðast búa yfir einhverjum óljósum eiginleikum sem ekki er hægt að kenna. Þarna virðist ráða eitthvert samspil á rödd, sveigjanleika, persónutöfrum og meðfæddum eiginleikum sem auðvelda þessum spyrlum að fá viðmælandann til þess að svara.

Það er þó ljóst að ef þær leiðbeiningar sem hefur verið fjallað um hér á undan eru hafðar í huga þá mun spyrlinum ganga betur að eiga við “erfiða” viðmælendur og neitunum mun fækka.